

IGAZGATÓI PÁLYÁZAT

SZÉKESFEHÉRVÁRI VÖRÖSMARTY SZÍNHÁZ

A KÖZÖSSÉG SZÍNHÁZA

Tartalomjegyzék

ÖSSZEGRÉS ÉS SZÁMVETÉS.....	4
I/1. Társulatépítés	4
I/2. A bérletstruktúra átalakítása	7
I/3. Új marketing stratégia	9
I/4. A jegyértékesítés megújítása	16
II. Kapcsolat az ifjúsággal.....	20
III. A közösség színháza.....	24
III/1. Forrás Galéria.....	24
III/2. Árvák karácsonya	25
III/3. Hozz egy csepp meleget.....	26
III/4. Újszövetség maraton	27
III/5. Társadalmi kapcsolatok.....	28
IV. A múlt megbecsülése	30
V. A koronázás	33
MŰVÉSZETI PROGRAM	37
I. A fejlődés irányai	37
I/1. A tájéltadások.....	37
I/2. A kávézó – a közönség kapcsolat új formája.....	39
I/3. A Pelikán megújulása	40
I/4. Nemzetközi kapcsolatok	41
I/5. Kapcsolódás a turizmushoz.....	43
II. A jövő műsorstruktúrájának általános vonásai:	45
III. A jövő műsorstruktúrája.....	47
IV. A színház és a fiatalok.....	50
V. A színház és a zene	52
VI. A Koronázás perspektívája	54
GAZDASÁGI STRATÉGIA.....	56
Utószó.....	61
Mellékletek.....	62

*Az igazgatás nem azon múlik, hogy a színházról mennyi minden jut az eszünkbe,
hanem, hogy mindebből mennyit vagyunk képesek megvalósítani.*

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'S' followed by 'zikora' and a horizontal line.

Dr. Szikora János

Székesfehérvár, 2017. március

ÖSSZEGZÉS ÉS SZÁMVETÉS

Öt éve dolgozom ebben a színházban. Ezeknek az éveknek voltak kudarcai és voltak eredményei. Mindezekből olyan tapasztalatokat szereztem, amelyekre e színház jövőjét talán nagyobb merészséggel és még több körültekintéssel építhetem.

A következő 5 év programja tehát nem más, mint összegzése és szerves folytatása azoknak a művészi kezdeményezéseknek, amelyek az elmúlt időszakban megvalósultak. Ennek a periódusnak a jövő szempontjából legmeghatározóbb eredménye az volt, hogy a munka közben létrejött egy csapat. Egy csapat, ami már több mint Társulat. Az Ő, egymást sokszorozó művészi energiájukba vetett hit ad erőt nekem, hogy folytassam a munkám.

Vannak tehát eredmények, van egy program és van egy csapat. Ezekre építem a jövőt.

A Vörösmarty Színház teljesítményét mérő számok 2012-ben nem épp egy pezsgő színházi műhely képét tükrözték. A 19 szerződötett színész 187 előadást hozott létre, amit 51.642 néző tekintett meg. Első lépésként ezen a helyzeten kellett változtatni:

- új társulat építésével
- bérletstruktúra átalakításával
- új marketingstratégiával
- a jegyértékesítés megújításával

Ezeken a területeken hozott erőfeszítéseink már az első években látványos eredményt hoztak, a ciklus végére pedig, amint az majd látható lesz, egyértelműen pozitív tendenciát rajzoltak ki.

I/1. Társulatépítés

Az új Társulat alakításának fő szempontjai a létszám és a minőség emelése voltak. A létszám emelésére azért volt szükség, mert az alacsony előadásszám javítását a párhuzamos előadások megteremtésével véltük megvalósítani. A lehetőség adott, hiszen a színház három játszóhellyel rendelkezik (nagyszínpad, stúdió, Pelikán). 19 színésszel azonban két, egymással párhuzamosan játszható előadást is nehezen lehetett kiállítani, nemhogy hármat. (A párhuzamos játék lehetőség másik gátja egy technikai akadály volt: az áthallás. Az épület birtokba vételét követően kellemetlen meglepetésként ért bennünket, hogy a felújítás során az emeleti stúdió hangszigetelését egyszerűen kispórolták. Ezért ha a nagyszínpadon előadás volt, a stúdióban nem lehetett másikat tartani, mert akkora volt az áthallás. Ezt a problémát végül saját költségvetés terhére speciális hangszigeteléssel orvosoltuk. Azóta lehet két előadást egy este játszani a színház épületében.)

A Társulat minőségi fejlesztése azt jelentette, hogy a színház meghatározó színészegyéniségeit (Závodszy Noémi, Váradi Eszter Sára, Tüzkő Sándor, Keller János,

Kelemen István, Juhász Illés) megtartottuk, hiszen tudtuk róluk, hogy a fehérvári közönség kedvencei, és tudtuk azt is, hogy gazdag egyéniségükre, számos különböző karakterű szerep vár a jövőben. Sajnálattal engedték el Bata Jánost, aki egészségügyi okok miatt nyugdíjba vonult és sajnáltuk az általunk becsült Quintus Konrádot is, aki sajnos nem élt a neki felkínált lehetőséggel és megvált a Társulattól.

Az új tagok toborzásakor két folyamat játszódott le egyidőben; egyrészt igazgató váltás következtében felbomlott a budapesti Újszínház és a Nemzeti Színház és váratlanul sok színész támadt, akik új társulatot és nívós munkát kerestek, másrészt Bagó, Hargitai, Horváth Csaba és Szikora épp eleget és sikeresen dolgoztak a színházi szakmában ahhoz, hogy négyük művészeti vezetése csábító vonzerőt jelentsen. Talán ennek a művészi, emberi hitelességnek volt köszönhető, hogy hívásukra igent mondott Cserhalmi, Gáspár, Hirtling, László Zsolt, Varga Mária, Töröcsik Franciska, Varga Gabi, Földes Eszter, akikhez aztán később csatlakozott még Egyed Attila, Sággy Tamás, valamint a Horváth Csaba által vezetett Forte Társulat művészei közül Krisztik Csaba, Andrásy Máté, Kádas József és Blaskó Borbála.

Székesfehérvár Kivételesen erős társulattal készül a következő évadra a Vörösmarty Színház

A lelkesítő új zsuga

Cseri Péter

Általános meglepetést keltett, amikor a közelmúltban kiderült, milyen szakmai stábbal vág neki a következő évadnak a székesfehérvári Vörösmarty Színház. Nemrég egy budapesti sajtótájékoztatón lebentették fel a fátylat arról, hogy a tavaly kinevezett Szikora János igazgató kikkel erősíti meg a társulatot. Az új színészek között olyan hízónevek találhatók, mint Cserhalmi György, Gáspár Sándor, László Zsolt, Makranczi Zalán, Földes Eszter. Át alakul a szakmai vezetés is: a jövőben Bagó Bertalan művészeti vezető mellett Hargitai Iván irányítja a prózai, Horváth Csaba pedig a táncmozgatót.

- Minden szempontból új időszak kezdődik a teátrum életében - szögezte le kérdésünkre Cser-Palkovics András, a város polgármestere, aki emlékeztetett rá, a fenntartó önkormányzat kemény konfliktusokat vállalt azért, hogy lezárjon egy bizonytalan korszakot. Utalt rá, hogy a közgyűlés 2011-

Új tagok a fehérvári társulatban: Szikora János igazgató (jobbról a hatodik) inspiráló légkörű műhelyt szeretne kialakítani FOTÓ: REVICZKY ZSOLT

Így állt össze régiekből és újakból a Vörösmarty Színház Társulata 2012-ben. Az azóta eltelt 5 év alatt ez a csapat csak egészen kis mértékben változott. Távozott Földes Eszter, Makranczi Zalán, Radnay Csilla, László Zsolt, helyükre szerződött azonban Nagy Péter, Tóth Ildikó, Kerkay Rita és Varga Lili. Saját keserű példámon (1980. Győr) okulva tudom, hogy micsoda kockázatot jelent, amikor a régóta együtt játszó színészek magjába sokfelől jövő új színészek csapata vegyül. Lesz-e belőlük Társulat valaha vagy pedig egymást burkoltan vagy nyíltan gyűlölő klikkekre szakadnak?

Ezt a veszélyt valamennyien átérettük és ha most az elmúlt időszakra visszatekintek, úgy érzem, jól gazdálkodtunk a bennünk bízó tehetségekkel. A műsortervek kialakításának ezernyi szempontja közül színészeink megfelelő foglalkoztatása mindig a legfontosabbak között szerepelt. Nálunk nem létezett „kispadon üldögélő” dologtalan színész, és igyekeztünk úgy játszani éveken át, hogy közben mindenkinek jusson egy-egy „meccslabda” is. Ennek köszönhető, hogy a Társulat nem polarizálódott „régiek-újak” mentén és megmenekült attól a csapdától is, amikor az egyik színésztől azt tartják, hogy a „Bagó embere”, a másiktól meg, hogy a „Horváth Csabáé”. Vannak köztünk igazi nagyformátumú színészek, de közülük például Gáspár Sándor is példamutató alázattal játszott egy villanásnyi epizódszerepet a Hamletben és Varga Mária sem sértődött meg, hogy néhány mondatos cseléd szerepe jutott neki a Három nővérben. Valamennyien tudjuk, hogy az elmúlt időszak legnagyobb produktuma ez a Társulat. Megőrzése, fejlődésének bölcs felügyelete a jövő nagy feladatainak egyike.

I/2. A bérletstruktúra átalakítása

Ez a gondolatkör nem pusztán egy átrajzolt excel táblázatban kimerülő adminisztratív tevékenységet jelöl, hanem a közönség építés egyik legfontosabb eszközét.

A 2012/13-as évadban szakítva a korábbi bérletkínálat értelmezhetetlenül túlszűfolt káoszával, 6 korosztályi besorolást alkalmazva, egyszerűbb és átláthatóbb rendszert hoztunk létre. A bérletstruktúra így tagolódott:

1. felnőtt	3100
2. óvodás	750
3. általános iskolás	3700
4. gimnazista	1800
5. főiskolás	190
6. nyugdíjas	383

(2012-es adatok)

Részben ennek a leegyszerűsített rendszernek, részben a megújuló színházi társulat iránt érzett felfokozott várakozásnak köszönhetően, a bérletvásárlások drasztikus növekedést mutattak. Egy évvel később 55 %-kal (!) nőtt a bérletvásárlók száma. Ez az örvendetes tény azonban rávilágított egy kevésbé örvendetes jelenségre: a felnőtt bérletvásárlók alacsony számára. Adott volt tehát egy helyzet; látványos fejlődés a számokban és a számok mögött a valóság: látogatóink zöme kisgyerek vagy gimnazista.

A 2013-14-es évadban műsorpolitikánk és marketing tevékenységünk erőteljesen arra irányult, hogy egyensúlyba hozzuk a színház közönségének korcsoport szerinti megosztottságát. Újdonságként bevezettük a stúdió előadásainkat célzó kamarabérleteket, illetve meghonosítottunk egy új bérletet, amelyet **Csillagfénynek** neveztünk el. Ezeket kizárólag karácsony előtt árusítottuk arra számítva, hogy vonzó ajándékot kínálunk majd a vásárlóinknak. Számításunk bevált: a Csillagfény bérletet, amely budapesti színházak népszerű előadásainak vendégjátékait tartalmazta, pillanatok alatt elkapták. A bérletvásárlók száma tovább növekedett, noha nem az előző évi ütemben. Az 55 %-os emelkedés után tapasztalt 27 %-os növekedéssel azért voltunk elégedettek, mert a felnőtt bérletvásárlók száma az igazgatói munkába lépésemkor lejelentett 6700 –ról 2 év alatt 13800 fölé, tehát közel a duplájára emelkedett. Mégsem örülhettünk felhőtlenül, mert a felnőtt bérletvásárlók száma még mindig nem olyan ütemben fejlődött mint a többi. 2013-ban hiába vettek 4100 felnőtt bérletet, tehát az előző évihez ezerrel többet, arányuk az összbérleteseken belül még mindig nem érte el a 30 %-ot!

A 2014-15-ös évadban a korábbiak sikerén felbuzdulva nemcsak folytattuk, de növeltük az értékesíthető Csillagfény bérletek számát. Ez a húzásunk ugyanúgy bevált, mint az újonnan bevezetett **Vastaps bérlet**. Ennek ötletét az adta, hogy hozzunk létre egy **színházi outletet**, vagyis ez olyan bérletkínálat volt, ahol nem a legfrissebb bemutatóinkat árultuk, hanem az

egy évvel korábban játszott sikerdarabokat, természetesen csökkentett áron. Ezzel két legyet ütöttünk egy csapásra. Sikerült tovább játszani az elmúlt évad népszerű darabjait és sikerült új keresletet támasztva növelni a felnőtt bérletesek számát. Mindezeknek köszönhetően a felnőtt bérletesek 6290-re nőtt száma már reményt keltőbb arányt jelentettek.

A 2015-16-os évben a struktúra újabb, további finomítására került sor. Az eladási statisztikák szembesítettek azzal, hogy azok a bérletek, amelyekben 2-3 előadást kínáltunk nem voltak igazán kapósak. Töröltük őket és visszatértünk a régi, 5 – 6 előadásos szisztémához. Észrevettük azonban, hogy stúdió előadásaink iránt az elmúlt években megnőtt az érdeklődés. Különösen érdekes volt megfigyelni, hogy kezdett kialakulni egy olyan nézői réteg, akik kifejezetten csak ezekre az előadásokra kíváncsiak. Ez a folyamat valószínűleg természetes következménye volt annak a 2-3 évvel ezelőtt tapasztalt jelenségnek, amikor számos bérlettulajdonos végleg megvált bérletétől, mert nem azt kapta a színháztól, amit korábban megszokott. Személyükben kétségtelenül elvesztettünk egy réteget, velük szemben azonban jelentkeztek (és ők voltak többen!) olyanok, akik korábban sosem jártak színházba, de most az újdonságok elkezdték érdekelni őket.

Az elmúlt évek tapasztalatait összegezve megállapítható, hogy a Vörösmarty Színház közönségének több mint a fele jelenleg is fiatal. Ez egyfelől öröndetes tény, másfelől azonban az ő megtartásuk mellett, a felnőtt nézők még nagyobb arányú becsábítása lesz a következő évek fontos feladata.

I/3. Új marketing stratégia

Sokan úgy képzelik, a színház akkor kezdődik, amikor a függöny fölmeleg. Ez tévedés. A színház a pénztárban kezdődik. Persze előtte is van még egy fokozat: bemegy-e a néző a pénztárba vagy elkerüli? Hogyan és hol történik a **néző első érintése?** Ebben a piacorientált világban a színház sem zárkozhat be a megszokás és a tradíció biztonságos fedezékébe. A közönségre időnként muszáj úgy tekintetünk, mint olyan vásárlóra, akiktől éppúgy elvárjuk, hogy megvásárolják a termékeinket, mint egy bevásárlóközpontban. Marketing nélkül ma semmit sem lehet eladni. Kultúrát sem. Ez ugyan triviális igazság, de érdemes komolyan venni. 2012-ben a színháztól elpártolt és általunk még nem ismert közönség vissza, illetve megszerzése volt a feladat. Abban, hogy ezen a téren 4 év alatt komoly és látványos eredményt tudtunk elérni, oroszlánrésze volt az új marketing stratégiának.

A színház megújulásának első lépéseként markáns arculatváltást hirdettünk. Új vizuális jeleket vezettünk be: majdnem 20 reklámgrafikus pályázatából hosszas mérlegelés után kialakult konszenzus alapján választottuk ki új logónkat, és új színvilág köszönt vissza kiadványainkon: a vörös és fekete. Ezek a vizuális jelek egységesen megjelentek kiadványainkon, honlapunkon, névjegykártyákon, levélpapíron, képi szpotokon.

A legtöbb energiát a bérletkampány megújításába fektettük, mert tudtuk, hogy a városban megjelenő óriásplakátokon olyan üzeneteket kell eljuttatnunk a nézőknek, amely becsábítja őket a színházba.

A 2013-14-es évad legfontosabb célja a megújult társulat megismertetése volt, ezért olyan plakátokat készítettünk amelyben színházunk vezető művészei szerepeltek, hiszen ők azok akikkel estéről-estére találkozhatnak a nézők. a 2012-13-as headline-ja: **TALÁLKOZZUNK!**

A következő évad bérletkampányát Facebook felhívással kezdtük. Így szólt a felhívás: „Társat keresünk színházunk művészeinek a következő évadot reklámozó plakátra. Itt az alkalom, hogy együtt szerepeljen kedven színészeivel... Legyen Ön is a Vörösmarty Színház plakátarca!” Arra kértük a színházrajongókat, küldjenek magukról egy fényképet, amelyet feltöltöttünk színházunk Facebook oldalára. Végül az a 8 nézőnk szerepelhetett a következő évad plakátjain, akik a legtöbb szavazatot kapták. Hatalmas, soha nem látott mozgás indult a Facebook oldalon, eredménye egy nagyszerű plakát lett, amelynek headline-ja így szólt: **SZÍNHÁZ, AMI ÖSSZEHOZ.**

**SZÍNHÁZ,
AMI ÖSSZEHOZ**

CSÉRHALMI
GYÖRGY
SZÍNESSZ

CSÖRÖG ESZTER
FODRASZ

2014-2015-ÖS ÉVAD BÉRLETES BEMUTATÓI

- NAGYSZÍNPAD**
 Ábrahám Pál - Szilágyi László - Kellér Dezső 3.1.A SZERELEM JAVÁRA zenés vígjáték
 Mihail Bulgakov ÖFELSÉGE KOMÉDIÁSA színmű
 Presser Gábor - Sztevanovity Dusan - Horváth Péter A PADLÁS félig mese, félig musical
 William Shakespeare HAMLET tragédia
 Alekszandr Szolzsenyicin GULÁG történetek
 Peter Shaffer AMADÉUS színmű sok zenével
- KOZÁK ANDRÁS STÚDIÓ**
 Dosztojevskij A FÉLKÉGYELMŰ színmű
 Reginald Rose TIZENKÉT DUHOS EMBER bűnügyijáték
- PELIKÁN KAMARASZÍNHÁZ**
 Pataki Éva EDITH ÉS MARLENE zenés játék
 Michael Ende - Faragó Béla - Matuz János MOMO zenés mesejáték
 A Ziránd Színház előadásában A HÁROM KISMALAC zenés marionett-játék
 Bergerné Szőny Anna - Szabó Adrienn VERSENGŐ ZENEBÓNIA mesejáték hangszerekkel

**VÖRÖSMARTY
SZÍNHÁZ**
A KÖZÖSSÉG SZÍNHÁZA

WWW.VOROSMARTYSZINHAZ.HU

A 2015-16-os évad headline-ja **JUBILEUMI ÉVAD**, (20 éves lett a Társulat)

A 2016-17-es évad headline-ja pedig rímelve a város „Tele étellel” szlogenjére, **SZÍNHÁZ, TELE ÉLMÉNNYEL.**

VÖRÖSMARTY
SZÍNHÁZ

TELE ÉLMÉNNYEL

BEMUTATÓK 2016/2017

WWW.VOROSMARTYSZINHAZ.HU

Bérletkampányaink az egész várost megszólító óriásplakát, szórólapok, tévé és rádiószpotok segítségével „egész pályás letámadásban” szólították meg a nézőket és végső soron maximális eredményt köszönhetünk nekik.

A színház arculatának legfontosabb, legsokoldalúbb és legösszetettebb eleme a **honlap**. Hosszú hónapokig fejlesztettük az informatikai háttérstruktúrát, mindvégig szem előtt tartva, hogy egy új, informatív, könnyen kezelhető weboldal jöjjön létre. Büszkék vagyunk arra, hogy a Vörösmarty Színház új honlapja országos összehasonlításban is a legkorszerűbbek közé tartozik. A galériák, a műsor, a mozgó bannerek a színház aktuális eseményeiről, az előadások háttér információiról, valamint társulatunk művészeinek színházon kívüli életéről is tájékoztatja az olvasót. Új művészportrék készültek, amelyekre kattintva megtekinthető a művész biográfiája, és felnyílnak az általa játszott egyéb előadások képei is. Hogy mennyire nem lehet lebecsülni egy honlap hatását és jelentőségét, annak szemléltetésére álljon itt néhány adat:

Honlapunk **regisztrált látogatóinak száma:**

2014-ben 61.196 volt,
2016-ban 170.865 fő (!!!)

Érdekes a **hits összehasonlítás** is (hits= a google keresőrendszere hány alkalommal vezetett rá a Vörösmarty Színház oldalára)

2014-ben – 7.850.773
2015-ben - 18.954.085
2016-ban - 23.252.167 (!!!)

Tanulságos a **pages összehasonlítás** is (pages = hány alkalommal nézték meg a cikkeket)

2014-ben – 1.377.681

2015-ben – 3.293.542

2016-ban – 3.840.894

Az új honlapot összekapcsoltuk a Facebook-kal, azaz a cikkek végén a látogatónak lehetősége van hozzászólni a témához, tetszést nyilvánítani és természetesen megosztani az adott tartalmakat. A Facebook korunk egyik legdinamikusabb kommunikációs eszköze, jelentőségét a színházak hamar felismerték. Ma már alig akad magára valamit is adó intézmény, aki ne élne ezzel a lehetőséggel. Az alábbi számok beszédesen tükrözik a XXI. század legnépszerűbb információs csatornájának térhódítását.

Facebook oldalunk 2011. márciusától működik.

2013-ban – 3.669

2014-ben 6. 915

2015-ben 8.034

2016-ban elértük a 10.000 rajongót

2017. márciusában 11.242 fő kedveli az oldalunkat.

Országos szinten az öt legtöbb like-kal rendelkező vidéki színház toplistájában szerepelünk. A Facebook statisztikáinknak köszönhető pontos képet kapunk rajongóink aktivitásáról, koráról érdeklődési köréről. Eszerint rajongóink többsége székesfehérvári lakos és nő, legaktívabb felhasználóink a 35 és 44 év közötti hölgyek.

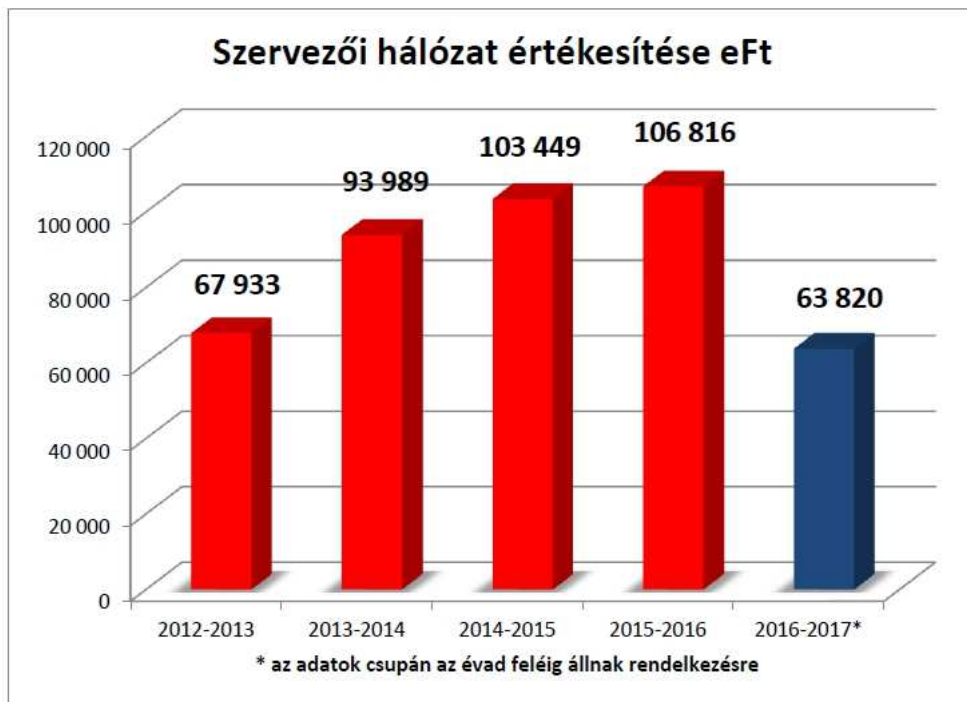
A fenti rendszerek mellett a Vörösmarty Színház fontos közönséget informáló eszköze a **Hírlevél**, amelyet emailen továbbítunk online regisztráltak, bérletesek, közönségszervezők, társművészeket iránt érdeklődők, cégek, civil szervezetek, bársonyszékesek és szponzorok számára. Ezekben rendszeresen kiküldjük havi műsorunkat, kiállítási és rendezvény meghívónkat, de bármilyen műsorbeli változásról is értesíteni tudjuk nézőinket.

A Hírlevelek funkcióját részben átfedi, részben kibővíti az országban (ma még!) egyoldalúan létrehozott **Mobil Applikáció**. Rajtunk kívül csak a Vígszínház rendelkezik ezzel a lehetőséggel, de míg a Vig applikációja elsősorban a jegyeladásra koncentrál, addig a Vörösmartyé nemcsak eladja a jegyet, hanem „beszélget” is az alkalmazóval. Színházi eseményekről szállítunk naprakész információkat, de adott esetben útvonal navigációval is segítjük, hogy a színházhoz találjon. A mobil applikáció jelenleg a legkorszerűbb kommunikációs eszközünk. Naprakész, villámgyors, felhasználóbarát. Ahhoz, hogy mindez tökéletesen működjön, kifejezetten erre a célra külön stábot alakítottunk, akiknek feladata az applikáció információinak frissítése.

I/4. A jegyértékesítés megújítása

A színház látogatottsága számos tényezőtől függ, de ezek közül is kiemelkedik a szervezői hálózat. Egy jól működő rendszer képes dinamikus növekedést produkálni és stabilitást fenntartani. Ők a közvetlen informátorai azoknak az embereknek, akiket meg akarunk szólítani. Működésünk első pillanatától fogva létkérdésnek éreztem, hogy azok, akik évek óta külső szervezőként segítették a munkánkat, érezzék, hogy mennyire fontosak és hogy megbecsüljük őket. Ennek érdekében első lépésként a korábban neveltséges alacsony (3%!) értékesítési jutalékot 10 %-ra emeltük aminek nyomán aktivitásuk vagyis az általuk értékesített jegyek, bérletek száma dinamikus növekedésnek indult. Érdekes egy pillantást vetni az ezt a folyamatot tükröző grafikonra, ami azt mutatja, hogy a szervezők milyen értékben értékesítettek jegyeket. A legérdekesebb összehasonlítás az első és az utolsó oszlopban van; 2016-17-es évadnak csak az első felében majdnem annyi jegyet adtak el, mint 2012-13 teljes évada alatt!

Az anyagi ösztönzők mellett azonban sokat számítottak azok a találkozók is ahol a színház művészi vezetése a tapasztalataikról kérdezte őket. Ez eleinte szinte sokkolta ezeket az embereket, hiszen korábban senki sem volt kíváncsi a véleményükre. Közönszervező hálózatunk nyugdíjas közösségekben, iskolákban, óvodákban, cégekben segítik a jegyeladást.

Promóciós anyagot juttatnak el hozzájuk, egy-egy ismeretlen szerző vagy különleges előadás iránt felkeltik az érdeklődést. Stratégiailag a középiskolás és felnőtt réteghez elérő

közönszervezők munkája a legfontosabb, ezért az ő motivációjuk erősítése érdekében évről-évre kis ünnepség keretében díjazzuk azokat a szervezőket, akik a színház művészetpolitikai céljait leginkább tükröző előadásaink látogatottságának emelésében jeleskedtek. Erőfeszítéseinknek köszönhetően a 2012-ben még csak 62 főt (!) számláló hálózat 2014-ben már 227 főre nőtt, (117 fő Székesfehérváron, és 110 fő vidéken)

A jegyértékesítés hagyományos helye a pénztár. Emellett azonban a hétköznapi élet más területeihez hasonlóan a színházban is egyre népszerűbb az online értékesítés. Jellemző módon 2012-ben az így eladott jegyek aránya az összértékesítés 3%-a körül mozgott, jelenleg az értékesített jegyek több mint 30 (!) %-a kerül eladásra az interneten. A vásárlást különböző kedvezményekkel ösztönözzük. A diák- és nyugdíjas kedvezmények általánosnak mondható gyakorlata mellett meghonosítottuk a kísérő tanárok számára rendszeresített kedvezményt, illetve a partnerszerződéssel rendelkező cégek esetében az ún. 10%-os partner kedvezményt a cég dolgozói számára.

Vannak olyan gesztusok, amelyek hatása a jegybevételben közvetlenül nem jelentkezik, a közönséggel való kapcsolatépítésben azonban fontos. Ilyen a Thália tenyerén bérlet, amelynek koncepcióját nem mi találtuk ki, csak örököltük, gyakorlatát azonban készséggel továbbfejlesztve megőriztük.

Jelképes 500 forintos áron civil szervezetek, egyesületek révén olyan rászorulókhöz juttattuk el a színházbérleteket, akik nem engedhetik meg maguknak, hogy teljes áron bérletet váltsanak. A bérletet átvevő egyesületek: a Fejér Megyei Esély Gyermekvédelmi és Gyermeksegítő Alapítvány, a Széna Egyesület a Családokért, az Arany János Általános Iskola, a Más Fogyatékos Gyermekéért Alapítvány, a Fejér Megyei Szent György Kórház Pszichiátriai Osztálya, a Vigyázó Kéz Gyermekvédelmi Egyesület, a Sziti Szociális Egyesület, a Katolikus Egyház, a Református Egyház, az Evangélikus Egyház, a Zsidó Hitközség, a Viktória Rehabilitációs Központ, az Együtt-Értük Alapítvány, az Alternatíva Mozgássérült Egyesület valamint a Látássérültek Regionális Közhasznú Egyesülete, a Máltai Szeretetszolgálat és a Családsegítő Központ tagjai.

Székesfehérvári sajátosság, hogy a nyugdíjas klubok tagjai számára valamennyi nagyszínházi bemutató előtt zártkörű, ingyenes főpróbát tartunk. Ez általában a szombati premierek előtti csütörtök vagy péntek délelőttjére esik, a nyugdíjasok körében pedig nagy népszerűségnek örvend. Sok meghitt hangulatú, a színészeket is lelkesítő bátorító előadások születtek ezeken a délelőttökön.

*

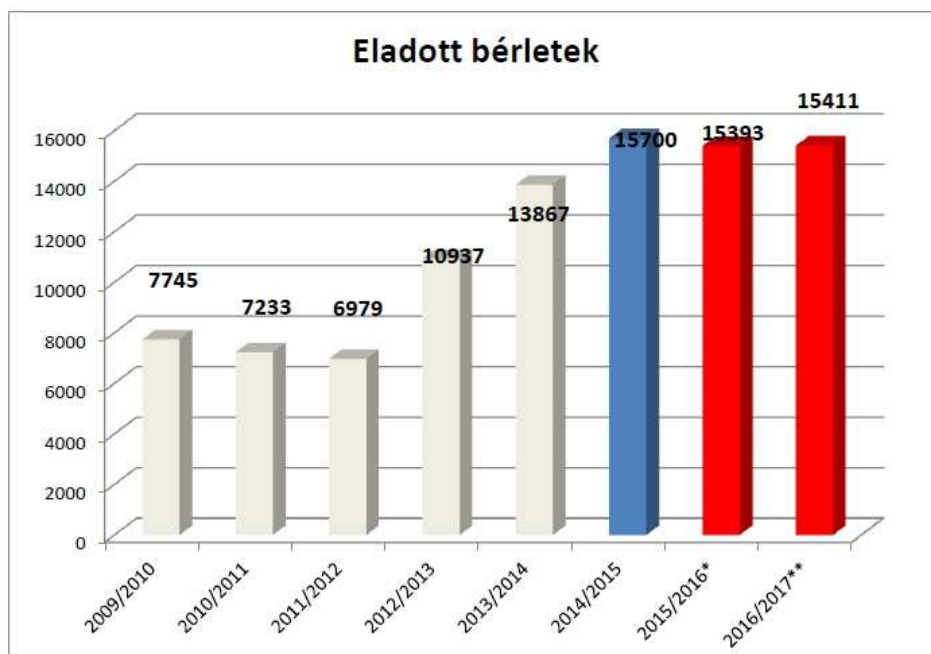
Talán a fentiekből egyértelműen kitűnik, hogy a társulatépítés feladata mellett a legtöbb energiát a közönség építésébe fektettük.

A bérletstruktúra megváltoztatása, az új marketing stratégia és a jegyértékesítés innovációi mind-mind eszközök voltak ebben a bonyolult feladatban. Erőfeszítéseink azonban nem voltak hiábavalók. És most emlékeztetőül idézzük ide még egyszer a 2012-es adatokat, amelyekkel e fejezetet indítottuk, és vessük össze a 2016-ban rögzített számokkal.

Színész létszám	Előadás szám	Nézőszám
2012-ben 19	2012-ben 187	2012-ben 51.642
2016-ban 26	2016-ban 393	2016-ban 105.003

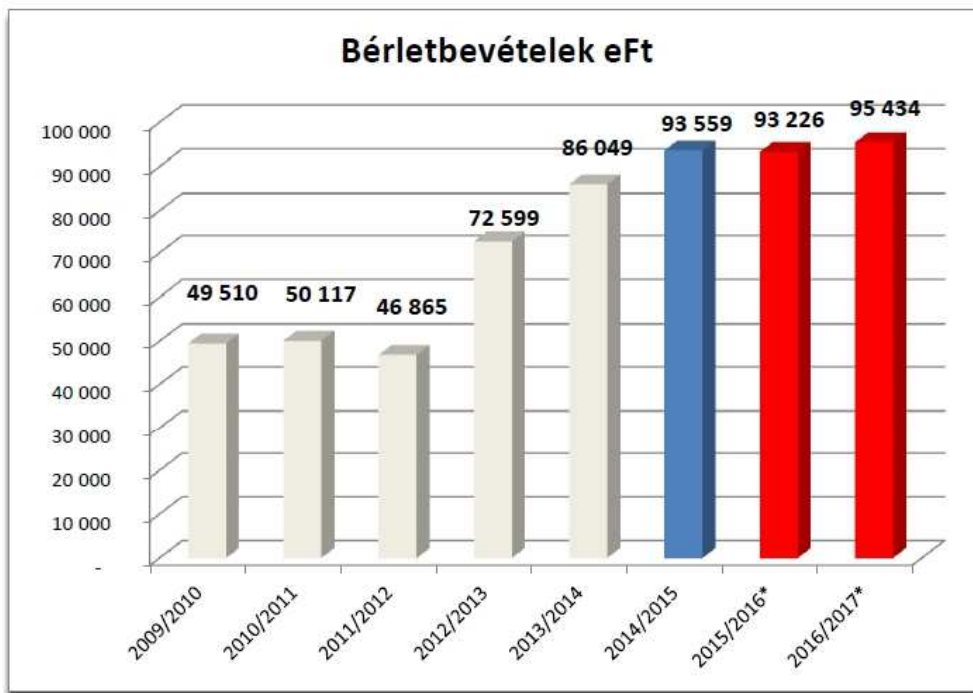
Az utolsó 8 évad bérletértékesítése

2017. február 28-án

* a Szimfonikus Zenekar kiválása miatt korrigált tavalyi érték

** a Szimfonikus Zenekar bérletei nélkül értendő szám

* a Szimfonikus Zenekar kiválása miatt korrigált tavalyi érték

** a Szimfonikus Zenekar bérletei nélkül értendő szám

II. Kapcsolat az ifjúsággal

A színház a jelen művészete, szokták mondogatni. Ennek a jelennek a művészei azonban nem sütkérezhetnek nyugodtan az éppen ma sütő nap alatt. Kivétel nélkül felismerték felelősségüket a jövő miatt. A világ kulturális átalakulásának veszélyei valamennyiünket aggodalommal töltenek el és tudjuk, hogy olyan eszköz van a kezünkben, amivel képesek vagyunk a jövő nemzedékének lelki, érzelmi fejlődését befolyásolni. Ma nyugodtan kijelenthetjük, hogy szinte minden önmagát komolyan vevő színház komolyan veszi a fiatalokat is, és a szokványos diák bérletek rutinján túl a színház és ifjúság, új, interaktív formáit keresi és gyakorolja.

A 2012-es igazgatói pályázatban külön fejezetet kapott ez a témakör, **ATLANTISZ PROGRAM**, (Az elsüllyedt korosztály nyomában) címmel.

„A jövőben tehát olyan komplex, művészeti akcióprogramokra lesz szükség, amelyek segíthetnek abban, hogy egy adott közösség színháza megtartsa, kinevelje saját közönségét és e programsorozatnak alkalmasnak kell lennie arra is, hogy a szélesebb értelemben vett agóra, a közös dolgok intézésének fórumaiba e megtalált közönséget becsatlakoztassa. Ezt lesz hivatva elősegíteni a színház, valamint az oktatási és közművelődési intézmények új szövetsége. Ez magának az Atlantisz-programnak a valódi szellemi alapja.”

Ezen a szellemi alapokon dr. Matuz János irányításával valósult meg az elmúlt 4 év alatt a Vörösmarty Színház kapcsolata Székesfehérvár diákságával és az oktatási intézményeivel, amelynek összegzésekor szándékosan mellőzöm a diák- és ifjúsági előadások felsorolását és méltatását, mert úgy gondolom, hogy ez, mint alapfeladat magától értetődő.

A kapcsolat építésének első lépéseként megállapodást kötöttünk a **Székesfehérvári Diáktanácossal**. Ennek az együttműködésnek az alapja a kölcsönös segítségnyújtás, célja pedig, hogy a fiatalok a színházban minél szélesebb körű élményben részesüljenek. Ennek érdekében egy-egy előadással kapcsolatban vetítéseket, beszélgetéseket, elemzéseket tartottunk a diákok és színészek részvételével.

Együttműködési szerződést kötöttünk még a **SZITI Szociális Egyesülettel**. Az egyesület célkitűzése a hátrányos helyzetű fiatalok támogatása, a fiatalok társadalmi beilleszkedésének elősegítése. Az általuk működtetett ifjúsági iroda segítségével ezek a fiatalok hasznos segítséget nyújtottak például a szórólapozásban, plakátok, propaganda anyagok címekre juttatásában, kérdőívek kiértékelésében, borítékok címezésében, stb.

Több iskolával kötöttünk együttműködési megállapodást az **iskolai közösségi szolgálat** teljesítésére. Jelenleg 7 ilyen iskolával van együttműködési megállapodásunk,

- Vasvári Pál Gimnázium
- Tóparti Gimnázium
- Kodály Zoltán Általános Iskola, Gimnázium és AMI
- Teleki Blanka Gimnázium
- Ciszterci Szent István Gimnázium
- Belvárosi I. István Középiskola Hunyadi Mátyás Tagintézménye
- Kodolányi János Középiskola és Kollégium

A diákok többsége mind az 50 órányi közösségi szolgálatot a Vörösmarty Színházban tölti. Lehetőséget biztosítunk számukra, hogy betekintést nyerhessenek a színház működésébe, előadásaink próbafolyamatába, a Forrás Galéria kiállításainak szervezésébe, a kommunikációs, szervezési és marketing-terület tevékenységébe. Emellett fontosnak tartjuk, hogy a diákok a felelősségteljes munkavégzés fontosságát is megtapasztalják, így komolyabb feladatokat is bízunk rájuk, úgymint táblázatkészítés a lehetséges plakátolási és szórólapozási helyekről, iratrendezés, közönségszervezés, kérdőívek kitöltése és kiértékelése, borítékok címezése. Olyan munkaterületeken is szükség van rájuk, amelyeket csak a színházban „próbálhatnak ki”, mint például jelmeztárunk és cipőraktárunk rendezése – ebből kifolyólag nagy népszerűségnek örvend színházunk azon diákok körében (is), akik kötelesek a közösségi szolgálatra. A program előnyeit úgy a diákok, mind a színház tapasztalja: a fiatalok szeretnek a színház különleges légkörében tartózkodni, legyen az az alagsori cipőraktár vagy egy második emeleti iroda, a színház munkatársainak pedig nagy segítséget nyújtanak a mindennapi teendők elvégzésében. Azt tapasztaljuk, hogy az önkéntes diákok a közösségi szolgálat elvégzése után elkötelezett színházrajongók lesznek/maradnak, és rendszeresen látogatják előadásainkat.

Az Atlantisz program megvalósulása érdekében keret megállapodást kötöttünk a **Klebelsberg Intézményfenntartó Központ** Székesfehérvári Tankerületével.

Az Atlantisz program kb. 2.100 gyermeket és diákot ért el rendhagyó irodalom és dramaturg órákkal, ankétokkal, irodalmi performanszokkal.

Az alap- és középfokú oktatási intézményekbe a **Petőfi4U** című rendhagyó irodalom órával jutottunk ki. A Petőfi 4U – mint a cím is mutatja – kortársi közelségbe kívánja hozni az embert, leemelve őt az évszázados piedesztálról és a kötelező olvasmányok és érettségi tételek rendíthetetlen márványtalapzatáról, hogy jobban szemügyre vegyük élete repedéseit, meglássuk harcait, kiábrándulásait és újult erejű nekibuzdulásait. Az évad folyamán 6 iskolában,

10 osztályban, mintegy 450 diák hallgatta meg az előadást.

Azt mondom, színház! címmel rendhagyó dramaturgiai órát látott az általános iskolások közössége. Az alapvetően 2 korosztályra (5-6, ill. 7-8.) hangszerelt előadás egy időutazás keretei között mutatta be a nagy színházi korokat, látványos vetítési segédletekkel. A programot 5 iskola 8 osztálya látta: mintegy 320 diák.

A színházi nevelés egyik kiemelkedő eseménye volt a **fehérvári egyesített iskolák közös szabadtéri fellépése** a Nemzeti Emlékhelyen, a Középkori Romkertben, ahol – a Szent István Ünnepi Év – záróeseményén, az államalapító nagy király tiszteletére 1.038 diák együtt mondta el Szent István intelmeit.

Székesfehérvár kulturális életének különleges színfoltja a **Versünnep**. Ezen az évente megrendezésre kerülő versenyen több száz diák méri össze felkészültségét, tehetségét, amit aztán a zsűri a színházban tartott döntőn értékeli. A diákok felkészülésének mentori programjába évről-évre bekapcsolódnak színészeink, akiknek hasznos tanácsai, érzékelhető nyomot hagynak a fiatalokban. Közülük sokan ezeknek az élményeknek a hatására váltak lelkes színházlátogatóvá.

A 2014-15-ös évadban nagy sikerrel zárult a Székesfehérvár és annak vonzáskörzetébe tartozó oktatási intézmények iskoláival együtt létrehozott program a **Bojtárból tündérr király**, amelyben Petőfi Sándor: János vitéz című elbeszélő költeményét állították színpadra. A programra 11 alap- és középfokú oktatási intézmény diákszínpadá, gyermekcsoportja jelentkezett, és 300 diák vett részt. A program köré a színház szín-és táncművészeiből erős mentori hálózatot hoztunk létre. Mintegy 400 mentori óraszámmal ők segítették az amatőr iskolai színpadok szakmai felkészülését.

Ez folytatódott a 2015-16-os évadban a **Tündérhon vándorai** címen. 9 általános és középiskola 300 diákja adta elő a Vörösmarty Színház nagyszínpadán Vörösmarty Csongor és Tündéjét két teltházas előadásban 2016. február 24-25-én.

Ugyancsak az Atlantisz programhoz tartozik a fehérvári középiskolások által bérletben, 9-12 éves korcsoportnak játszott János vitéz. Előadását nagy közönségsiker fogadta, és az évadban több mint 40 előadást ér meg.

Ugyancsak az Atlantisz program részeként, középiskolás diákok bevonásával került bemutatásra az újra megnyílt gorsiumi ókori színházterben a **Jómadarak** Arisztophanész-Matuz János című zenés darab Matuz János rendezésében.

A színház és az ifjúság kapcsolatának csúcsát kétségtelenül az a **beavató program** jelentette, amely szervesen kötődött a középiskolai tananyaghoz és segítette a diákokat az érettségire való felkészülésben.

Elsőként a középiskolák magyartanárait szólítottuk meg, akiktől tanácsot és útmutatást kaptunk, hogy mik lennének azok a témakörök amelyek a diákok számára hasznosak. A választás végül három produkcióra esett: Hamlet, Bánk bán, Szutyok. Ez a bérletsorozat 3 alkalmat foglalt magában: egy teljes előadást a hozzá tartozó szakmai beszélgetéssel, és további két beavatósínházi foglalkozást, 1-1 előadás köré építve. Az előadás, amelyet a 14-18 éves diákok megtekintettek, Shakespeare Hamlet című darabja volt, valamint rendhagyó foglalkozáson vehettek részt Katona József Bánk bán című drámával kapcsolatban (játékmester: Kricsár Kamill), valamint a program harmadik elemeként beavató találkozón Kozáry Ferenc színművész beszélgetett velük a Szutyok című előadásunkról.

III. A közösség színháza

III/1. Forrás Galéria

Város és közönsége közötti kulturális kommunikáció elmélyítését szolgálta a nagy hírű budapesti Forrás Galériával kötött együttműködési megállapodás is, melynek eredményeként A Vörösmarty Színház Forrás Galériája néven Székesfehérváron új művészeti képtár létesült.

Ennek köszönhető, hogy fehérvári közönség alig 2 év alatt olyan, az ország élvonalába tartozó képzőművészek alkotásaival találkozhatott, mint például Jankovics Marcell, Orosz István, Mara Kinga, Lajta Gábor, Gyulai Líviusz, Móser Zoltán, Szemadám György és még sokan mások. Sajnos anyagi okok miatt nem tudtuk tovább folytatni az együttműködést a budapesti galériával, de a színházi galéria koncepcióját mégsem adtuk fel. A marketing csoport koordinálása mellett számos, elsősorban fehérvári művésznek adtunk kiállítási lehetőséget. Köztük volt Keller Ági, Németh Mariann, Kerkay Rita, Schrek Mónika, Rostásy Szabó Mihály. A közönség megszerette ezt a galériát. Erről tanúskodnak a vendégkönyv bejegyzések, erről árulkodik az előadás szünetében a képek látványvilágába belefelejtkezett nézők tömege.

Jankovics Marcell kiállításának megnyitója.

III/2. Árvák karácsonya

2013. december 23. **ÁRVÁK KARÁCSONYA.** Meghitt, békés hangulatot varázsoltunk 44 olyan gyerekek életébe, akik sajnálatos módon nem ünnepelhetik családi körben a Karácsonyt. Első ajándékunk A dzsungel könyve előadás volt. Előadás után a Művésztszolgálatba invitáltuk a kis csapatot, ahol többfogatásos vacsora, lufibohóc és A dzsungel könyve jelmezes színészei várták őket. Vacsora után a színház tagjai által előre elkészített karácsonyi ajándékokat osztottuk ki a gyerekeknek.

III/3. Hozz egy csepp meleget

Egyedülálló kezdeményezés jött létre 2014 decemberében: a hajléktalanokat gondozó **Kríziskezelő Központnak** ajánlottuk fel a december 9-ei *Őfelsége* komédiása jegybevételének egy részét. Aki jegyet vásárolt erre az előadásra, nem csak egy színházi előadással gazdagodott, hanem a hajléktalanokat gondozó Kríziskezelő Központot is támogatta. Emellett az előadás napján a színház előcsarnokában a nézők meleg ruhákat, cipőket, takarókat adományozhattak a rászorulóknak, beszélgethettek a Kríziskezelő Központ munkatársaival, és megtekinthették Cserta Gábor fotókiállítását is, amely a székesfehérvári hajléktalanok helyzetét mutatta be. A befolyt összeget és nézőink ruhaadományát Zsabka Attila és munkatársa, Takács Ildikó Krisztina fogadta a színház előcsarnokában. A program sikere arra ösztönöz, ha szerény eszközökkel is, de segítsünk a rászorulókon.

III/4. Újszövetség maraton

Kísérletnek indult, hagyomány lett belőle. Advent első vasárnapjának éjszakáján kezdődött és másnap az esti órákban ért véget az a nagy városi és országos érdeklődéssel kísért esemény, amelyen a város polgárai és családjaik 10 perces váltásban olvasták fel a színház nagyszínpadán az Újszövetség szövegét. Első ízben 2012-ben rendeztük meg ezt a felolvasást, amelyre 252 városlakó jelentkezett. Ez volt az az esemény, amelynek lélekemelő ereje a Vörösmarty Színház mai napig érvényes művészeti szlogenjének megfogalmazásához vezetett, a **KÖZÖSSÉG SZÍNHÁZA**.

2016-ban a felolvasás hangulatát azzal fokoztuk, hogy az előcsarnokban a Székesfehérvári Hermann László Zeneművészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola növendékei rögtönzött koncerttel járultak hozzá a Biblia olvasás katartikus élményéhez.

III/5. Társadalmi kapcsolatok

A Vörösmarty Színház állandó résztvevője, szervezője és helyszíne különböző helyi társadalmi rendezvényeknek, mint pl.: Október 23. alkalmából Gálaműsor, A Magyar Kultúra Napja, Fogyatékos Emberek Világnapja, Fejér Megyei Diáknapok, Fehérvár Szépe, Székesfehérvár Köszönti Katonáit, Kortárs Művészeti Fesztivál, Nyugdíjas KI MIT TUD.

Ezek közül is kiemelkedik a **Kortárs Művészeti Fesztivál**. Együtműködésünk változatos formákat mutat: hol helyszíneket biztosítunk, hol programot adunk vagy mindkettőt egyszerre.

2016-ban Kortárs Művészeti Fesztivál és a Vörösmarty Színház az alábbiak szerint hangolta össze együtműködését:

- a Száll a kakukk fészkére című előadás kapcsán közönségtalálkozót szervezünk 2016. június 7-én, kedden a Színház Kávézójában.
- 2016. június 8-án, szerdán Pintér Béla: Szutyok című nagyszerű előadását kínálja a Fesztivál közönségének.
- 2016. június 9-én, csütörtökön egy irodalmi programmal várja az érdeklődőket: Bella István emlékére a „Csak aki olyan fiatal” című irodalmi esttel várja a nagyérdeműt (a Vörösmarty Színház színészeinek közreműködésével).

A Fesztivál mások által szervezett programjainak a következőképpen adunk helyet:

- Pelikán Kamaraszínház – 2016. június 3. péntek: W.H. – Shakespeare’s Sonnets and Songs koncert
- Pelikán Kamaraszínház – 2016. június 4. szombat: Mrozek: Nyílt tengeren című színmű a Szabad Színház előadásában
- Kozák András Stúdió – 2016. június 5. vasárnap: Duda Éva Társulat/Movein Mission: Breathe! című kortárs táncelőadása
- Pelikán Kamaraszínház – 2016. június 8. szerda: a Dés András Trió koncertje a Pelikán Udvarra van tervezve; eső esetén a koncert a Pelikán Kamaraszínházban lesz látható-hallható.

Csárdáskirálynő ünnep

A Csárdáskirálynő születésének 100. évfordulóján a Fő utcát zsúfolásig megtöltő több száz fős tömeg lelkesen énekelte Keller Jánossal és Váradi Eszter Sárával: „Hajmási Péter, Hajmási Pál, a barométer esőre áll...”

IV. A múlt megbecsülése

A Vörösmarty Színház alig több mint 20 éve rendelkezik saját társulattal, vagyis színházi értelemben még kiskamasznak számít. Mégis van társulati múltjának két olyan emblematikus alakja, akik már sajnos az égi társulat tagjai, de nevüket örökre beírták a magyar színháztörténetbe. Kozák András és Szabó Gyula.

Kozák Andrást nemcsak színésznek ismerte és szerette a fehérvári közönség, rendezőként és művészeti vezetőként is jelentőset alkotott. Ezért döntöttünk úgy, hogy a színház egyik játszóhelyét a stúdiót róla nevezzük el. 2013-ban a stúdió díszes homlokzatot kapott, ahol minden előadás előtt világító betűk hirdetik a hely névadóját. Az avató ünnepségen megjelent Kozák András lánya és felesége, Drahotá Andrea is.

Szabó Gyulát egy ország szerette és ismerte. Fehérváron máig emlékeznek felejthetetlen alakítására a Hegedűs a háztetőn című előadásban. Jelmezeit, az általa használt kellékeket ereklyeként őrizték a rá mindig szeretettel emlékező színháziak. Ezekből állandó tárlatot nyitottunk és az előcsarnokban vitrinben állítottuk ki őket. Ma is még sokan megállnak előtte.

Bár az önálló társulat alig múlt 20 éves, az épületet már sokkal korábban megnyitották. Pontosan 1962-ben a Csongor és Tünde Nemzeti Színházi előadásának vendégjátékával. A címszereplők Bitskey Tibor és Töröcsik Mari voltak. 2012-ben az épület átadásának 50. évfordulójára meghívtuk a két színésziást, hogy látogasson el ebbe az épületbe és meséljenek emlékeikről. A nézőteret zsúfolásig megtöltötték az érdeklődők és a hajdani rajongók, akik alig akarták leengedni őket a színpadról.

De az ünneplés nemcsak nekik szólt. Közismert, hogy megfelelő állami támogatás híján, a közmunkával eltakarított romok helyén közadakozásból a városlakók között árusított ún. téglajegyekből kezdődött el a lebombázott színház újjáépítése. Ennek a lázas, időszaknak állítottak emléket a rekonstrukcióban résztvevő építészek, akiknek kiállítását még sokáig őriztük.

V. A koronázás

„A leromboltat építsd fel
a felépítettet őrizd meg”

Ez a jelmondat teljesedik ki a Vörösmarty Színház legnagyobb igényű közösségi-művészeti vállalatában, a **Koronázási Ünnepi Játékokban**. Ebben a nagy múltú városban ugyanis sok olyan ember él, akiben régóta él a vágy, hogy feltámassza azt az Ünnepet, amely a város legősibb, legszentebb hagyománya. 2013-ban a Szent István személye köré szervezett I. Koronázási Ünnepi Játékkal hagyományt élesztettünk újra, és ezzel új hagyományt is teremtettünk. Minden évben néhány napra feltámad és a fehérvári falak közé költözik a középkor világa, főszerepben egy-egy nagy királyunk alakjával. Reményeink szerint így az emberek emlékezetében lassan felépül majd az a Pantheon, amelyben történelmünk minden sorsfordító nagy alakja elnyeri végre méltó helyét. Ennek jegyében fogant és valósult meg 2014-ben a 2. Koronázási Ünnepi Játék, a Szent László-játék. A 2013-as 1. év (Szent István-oratórium) során kialakult három-pilléres fesztiválkonceptió (Óriásbábok felvonulása-Fény utca-Koronázási szertartásjáték) 2014-ben egy negyedik pillérrel (középkori piac) bővült. Újdonság volt 2014-ben az eseményszigetek létrehozása, ahol a történelmi óriásbábok köré szervezett 4 napos interaktív kulturális foglalkoztató programok segítettek az egyes bábuk

által megidézett történelmi alakokról szerzhető tudást elmélyíteni. A rendezvény volumenét jelzi, hogy működésük négy napja alatt az eseményszigeteken (négy sziget) több mint 160 kulturális-művészeti esemény valósult meg.

2015-ben Könyves Kálmán király életét elevenítettük fel. A korábbi évekhez viszonyítva egyre markánsabbá válik az esemény színházszerűsége: maga nemében Európában is egyedülálló koronázási szertartás megtartása mellett a hangsúly egyre inkább magára a megidézett személyre irányul, a szertartásjátékból pedig oratorikusságából némileg vesztve, összművészeti jellegű, liturgikus királylegenda lesz. A Koronázási Ünnepi Játékok társadalmasítását jól szemlélteti a koronázási szertartásjáték: a nagyszabású művészeti esemény több mint 200 fős szereplőgárdáját 95 %-ban fehérvári amatőr és félprofesszionális alkotóközösséget tagjai, csoportjai alkották.

A CSAPAT

A Vörösmarty Színház elmúlt 5 éve sikerének reflektorfényében természetesen a színészek, táncosok és a rendezők állnak, noha e sikerben méltán osztoznak azok is, akiknek arcát sosem látja a közönség. Csak velük együtt érvényes a csapat. Azokra a munkatársaimra gondolok most, akik hosszú évek, évtizedek óta itt dolgoznak; irodában vagy műhelyben, előcsarnokban vagy a színpad mögött. Az ő ragaszkodásuk ehhez a színházhoz mindenképp megérdemli, hogy a ciklus végén hálával tegyek említést róluk, és köszönettel adózzam minden dolgozónak.

*

Az elmúlt időszak összegzése egyben átvezet az új ciklus művészeti programjának ismeretébe, azzal a megjegyzéssel, hogy ennek során eltekintünk azoknak a sikeres megoldásoknak az ismételt felsorolásától, amelyeknek hasznossága egyszer már beigazolódott. Az új művészeti program szervesen épít az elért eredményekre, megoldásaiban a múlt pozitív gyakorlatának folytatása.

MŰVÉSZETI PROGRAM

I. A fejlődés irányai

A 2015/16-os évadban a színház 393 előadásával és 15.393 eladott bérletével lassan elérte a jelenlegi adottságok között teljesíthető mutatók elméleti határait. Vége a grafikonok látványos szárnyalásának. A mennyiségi fejlődés után a minőségi változásokra kell összpontosítani. Sikeres és népszerű színház lettünk, de soha nem felejthetjük el, hogy könnyebb a sikert és népszerűséget megszerezni, mint megtartani. Nem élünk a számok bűvöletében, mert látjuk azokat a lehetőségeket, amelyek **új utakat** kínálnak művészi energiáink és ambícióink számára.

I/1. A tájelőadások

Szervezői hálózatunk kiépítése során feltérképeztük a Székesfehérvár vonzáskörzetébe tartozó településeket.

Székesfehérvár 102.000

10.000 feletti települések

Dunaújváros 41.000

Mór 14.300

Sárbogárd 12.500

Bicske 11.000

5-10.000-es települések

Gárdony 9.900

Ercsi 8.300

Polgárdi 7.000

Enying 6.900

Pusztaszabolcs 6.100

Csákvár 5.200

Velence 5.200

3-5.000-es települések

Mezőfalva 4.800

Aba 4.700

Etyek 4.300

Bodajk 4.100

Nagyvenyim 4.100

Pákozd 3.100

Söréd 4.900

Szabdbattyán 4.500

Ezt a helyzetet úgy igyekszünk megoldani, hogy részt vállalunk a kistelepüléseken mutatkozó bérletvásárlási érdeklődés logisztikai összefésülésében, települési buszos túrajáratokat szervezünk.

Szembesültünk azonban azzal, hogy a kistelepülések lakói közlekedési nehézségek miatt (nincs buszjárat, amivel a színházból haza lehetne jutni) nehezebben mozdulnak a városba, viszont örömmel vennék, ha a színház látogatna hozzájuk. A szervezési osztály felmérése alapján a következő ciklusban speciális **tájélotadás programot** hirdetünk.

Ez annyit jelent, hogy a kislétszámú, könnyű díszlettel rendelkező darabokból előzetes igényfelmérés alapján kialakítunk egy tájrepertoárt és ezzel járjuk körbe a megye kisebb településeit. Ez az elképzelésünk szerencsés módon hangolódik a **Vidék felzárkóztatásának kormányzati szándékára**, amelyben a kulturális alapellátásban való gondolkodás, a minőségi kultúra eljuttatása a vidéki lakossághoz kiemelt szerephez jutnak. Őszinte hittel tudunk csatlakozni ahhoz a kormányzati program-elképzeléshez, hogy Magyarországon minden gyerek legalább egyszer egy évben alanyi jogon el tudjon jutni színházba!

I/2. A kávézó – a közönség kapcsolat új formája

A Vörösmarty Színház épülete két egyedülálló építészeti adottsággal rendelkezik: a tetőterasszal és az előcsarnokkal. A teraszról a történelmi belváros egyedülálló panorámája tárul elénk, amit jelenleg csak jó időben és csak a stúdió előadás nézői élvezhetnek a szünetben.

Szelesebb körű hasznosítására születettek elképzelések, sőt tervek is készültek, megvalósításuk anyagi forráson múlik.

Háy János író - közönségtalálkozó.

A terasszal ellentétben az előcsarnokban rejlő lehetőséget már az első pillanatban saját erőből meg tudtuk oldani. A korábban a kávézó végében hosszan húzódó elárusító pultot megbontottuk, a terem két sarkába toltuk, középre pedig egy kis dobogót emeltünk. Ezzel az egyszerű megoldással létrejött egy kis pódium színpad, számtalan elképzelésnek teret nyitva. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a kávézót a jövőben **önálló profillal rendelkező új játszóhelyként** fogjuk üzemeltetni.

A kávézó programjába a stand up comedy-k, gyerek- és kabaré előadások, valamint kamarakonzertek mellett, a hajdani irodalmi, művészeti szalonok mintájára egy új típusú színházi minőség jelenik majd meg: a **Vörösmarty Szalon**.

Ebben a szalonban verses előadóestek, színész-közönség, író-olvasó találkozó zajlanak majd havi rendszerességgel. A kávézó 80-100 főt, tehát kb. a Kozák András Stúdióval azonos létszámú közönséget tud majd fogadni. Ezzel a hellyel szemben támasztott várakozásaink nyomatéka a nézőszám és bevétel növelő hatása mellett a közönséggel való kapcsolat új minőségére esik: a szalon nemcsak előadóhely, hanem a **kultúrával való érintkezés** különleges, kifinomult formája. A következő évad nyitóeseményeként a **Vörösmarty Társasággal közösen** kortárs fehérvári írók, költők bemutatkozásával kezdjük majd a sort, amit az évad műsorában szereplő mai szerzőkkel való találkozás folytat. Sikeres visszajelzés esetén könyvkiadókkal tárgyalunk annak érdekében, hogy a Szalon a továbbiakban országos könyvbemutatók helyszínévé is váljon.

I/3. A Pelikán megújulása

Mindezeket túl a színház fejlesztésének radikálisan új irányaként a Pelikán fejlesztését jelöljük meg. Tudatosítani szeretnénk, hogy a Pelikán a magyar színháztörténetben jelentős szerepet játszó és viszonylagos épségben megmaradt műemlék, amely egykor Petőfi Sándornak, Dérynének, Laborfalvy Rózának adott hajlékot.

A Pelikán a magyar nyelvű színjátszás bölcsője. Ezt a szlogent szeretnénk népszerűsítő és ismeretterjesztő marketing munkával fejleszteni. A Pelikán műemlék jellege mellett kezdetektől fogva fiatal művészek otthona volt. Déryné fiatal lányként itt kezdte a pályáját, Petőfi tulajdonképpen kamasz volt Székesfehérváron. Legyen tehát a Pelikán a fiatalok színháza!

Volt idő, amikor ez a hely az ország egyik legizgalmasabb színterének számított. 1987 ősze és 1996 tavasza között 31 külföldi színház, tánc- vagy mozgásszínházi csoport fordult meg színpadán, mintegy a világ színjátszásának képviselőjében.

Ilyen volt a színháztörténeti nevezetességnek számító Living Theater (New York) vendégjátéka; kiemelkedik a szintén amerikai New York Street Theater Caravan, a London Mime Theater vagy a tokiói K.S.E.C. kísérleti színház előadása. Jelentős esemény a nagyszerű lengyel színház a Group Wierszalin – Varsó és a Theatr 77 – Lodz fellépése, itt járt a szintén világhírű szentpétervári Derevo Színház is, vagy a svájci illetőségű Teatro Dimitri.

Szomorú, hogy ez a pezsgő, világra nyitott szellemű színházi működés szinte a teljes feledésbe merült. Támasszuk fel újra!

A fiatalok színháza a fiatalok centrumában. Vagyis hozzunk létre egy városmagot a fiataloknak a Pelikánnal, a Petőfi mozival, és környező passzázsokkal.

A fiatalok városmagjában a fiatalok színháza! Mit tartalmazhat ez? Ezen a helyen elsősorban kifejezetten fiataloknak szóló előadásokat hozzunk létre. Ugyanakkor befogadó kultúrcentrumként is működik, amely az alternatív kísérleti színházi alkotások bemutató fóruma lehet. A Pelikán lehet továbbá az oktatáshoz kapcsolódó színházi témájú irodalomórák helyszíne.

I/4. Nemzetközi kapcsolatok

Az elmúlt évben a **Vörösmarty Színház és a Nagyváradi Szigligeti Színház kapcsolata** messze túlmutatott a színházak falain. Nemcsak arról volt szó ugyanis, hogy a Vörösmarty Színház 2 ízben is (2013. Pillangó, 2014. Szutyok) vendégszerepelt Nagyváradon és hogy a nagyváradiak ugyancsak 2 előadást hoztak fehérvárra (2013. Liliom, 2014. A mi osztályunk) hanem a színház közreműködésével a 350 éves Ciszterci gimnázium történetét reprezentáló egyedülálló kiállításra is sor került a nagyváradi színház előcsarnokában.

A Vörösmarty Társaság alkotóinak műveit nagyváradi színészek szólaltatták meg Nagyváradon, a nagyváradi Holnap Antológia művészeinek alkotásaiból készült válogatást pedig a Vörösmarty színészei olvasták fel a Magyar Kultúra Napján Székesfehérváron.

A Fesztum Varadinum Erdély egyik legjelentősebb művészeti-kulturális fesztiválja. Ezen a megmozduláson vonultak végig a városon óriásbábuink, miután a nagyváradi püspöki palota kertjében keresztmetszetet adtak elő Szent László koronázási szertartásjátékból.

Óriásbábuink a Nagyváradi Püspöki Palota kertjében.

Ebben a Szertartásjátékban (2014. Székesfehérvár) szerepeltek a Nagyvárad Szigligeti Színház táncosai, valamint a nagy múltú Szent László Gimnázium növendékei. Több száz nagyvárad turista érkezett azon a nyáron Fehérvárra, hogy megtekintse e közös koprodukcióban készült szertartásjátékot.

Az ilyen sokrétű kapcsolatokat meg kell becsülni és ápolni kell. Erre alapozva szeretnénk folytatni együttműködésünket a jövőben is.

A nagyvárad kapcsolathoz képest magasabb minőséget képvisel az **Aradi Kisszínházzal közös koprodukcióban** készülő előadásunk az Európa, édes hazám, amely először Fehérváron, aztán Aradon és több erdélyi városban lesz majd látható. Az ehhez hasonló megmozdulások lehetőségeit keressük a jövőben is.

Nemzetközi kapcsolat persze nemcsak úgy képzelhető el, hogy mi megyünk külföldre, hanem fordítva is: a külföld jöjjön hozzánk. Ebből született az ötlet: hozzunk létre nemzetközi Molnár Ferenc Fesztivált.

Miért pont Molnár?

Molnár Ferencet a XX. század első évtizedeinek legsikeresebb drámaírójaként tartja számon a színház történet. Külföldi színpadokon egy évszázada Ő a legismertebb magyar színpadi szerző. Erre alapozva szeretnénk létrehozni a **Nemzetközi Molnár Ferenc Fesztivált**. A fesztiválra magyar, Kárpát-medencei és feliratozott külföldi előadásokat hívnánk és vele egyidőben színész találkozót, kritikusi eszmecsereket és egyéb szakmai kísérő programokat szerveznénk, hangsúlyozott tekintettel a filmre, hiszen Molnár Ferenc számos alkotását filmesítették meg. Ezekből szabadtéri mozi szerveznénk a Pelikán udvarban, retrospektív jelleggel.

I/5. Kapcsolódás a turizmushoz

A színház tevékeny szerepet vállalhat a turizmus fejlesztésében is. A **Vörösmarty Járattal** egyre több budapesti érdeklődő látogat el Fehérvárra, tekinti meg a színházat és vacsorázik együtt a színészekkel. A Vörösmarty Járát az elmúlt évben olyan népszerű lett, hogy egy-egy alkalommal több autóbust is kellett indítani.

Színészek és nézők beszélgetnek 2013-ban a Lear király után a színésztársalgóban.

A népszerűségnek ezt a növekvő tendenciáját kihasználva szeretnénk megpróbálkozni azzal, hogy a Vörösmarty Járatot időben kitágítsuk és a járat utasai számára nemcsak színházi, hanem egyéb élményt is kínálunk, például múzeum látogatást, fürdő, Székesfehérvár régészeti leletei, művészeti kiállítások, stb.

A Vörösmarty Járatban, mint alaplehetőségben benne rejlik az is, hogy ezt több napos itt-tartózkodássá fejlesszük, amint azt az alábbi példa mutatja:

Elményfürdőzőn Szekesfehérváron!

A csomag tartalma:

1. Egy éjszaka a Magyar Király Hotelben**** vacsorával és reggelivel
2. Két választott kiállítás megtekintése a Csók István Képtárban, a Szent István Király Múzeumban vagy a Hetedhét Játékmúzeumban
3. A Vörösmarty Színház repertoárjából kiválasztott előadás megtekintése
4. Egész napos belépő az Árpád Fürdőbe szauna- és medencehasználattal

A csomag ára: 16 500 Ft/fő

Érdeklődni Kiliti Adriennél lehet a 06/70 66 99 700-as telefonszámon, illetve a szervezes@vorosmartyshinaz.hu e-mail címen.

www.vorosmartyshinaz.hu

VÖRÖSMARTY
SZÍNHÁZ

a Királyok városában

KULTURWELLNESS

Magyar Király Hotel
Hetedhét Játékmúzeum
Vörösmarty Színház
Árpád Fürdő

Leár király
My Fair Lady

Szálljon meg a patinás Magyar Király Hotelben, tekintse meg a belvárosi múzeumok gyönyörű kiállításait, nézzen meg egy előadást a Vörösmarty Színház társulatának előadásában, végül lazítson az Árpád Fürdőben!

Van a turizmushoz kapcsolódó fejlesztési koncepciónak egy másik ága is, amely a **történelmi főváros image-re** alapul. Tudni kell, hogy az elmúlt években Budapest nemcsak Európa, hanem a világ turisztikai térképén az első közé került. Egyre növekvő számban jelennek meg olyan óriás folyami hajózáson alapuló utazási cégek, amelyeknek induló vagy célállomása Budapest. Ebből következik, hogy a külföldi utazási irodák nagy számban keresnek Budapest közvetlen környezetében található turisztikai látványosságokat.

A kínálat jelenleg kimerül a Szentendre-Visegrád illetve Gödöllő desztinációban. Hozzáteszem, Fehérvárra jóval hamarabb lejutni, mint a csúcsforgalomban turistabusszal kijutni Szentendére, Visegrádról nem is beszélve. A színház adott esetben szövetkezve az Alba Regia Szimfonikus Zenekarral illetve az Alba Regia Táncegyüttesel szívesen hozna létre olyan a **magyar kultúrát, történelmet bemutató színvonalas műsort**, amely a városban elköltött jó ebéddel és sétával együtt vonzó kínálata lehet a turistáknak.

Úgy érzem, ezen a téren Fehérvár lehetőségei semmivel sem kisebbek, mint Szentendréé, csak éppen ezt még nem találtuk ki.

II. A jövő műsorstruktúrájának általános vonásai:

A Vörösmarty Színház művészeti vezetésének rendezőit kezdettől fogva jellemezte és a jövőben is jellemezni fogja a magyar és világirodalom klasszikusaihoz való kötődés. A klasszikusok nem azért lettek klasszikusok, mert jó régen írták őket, hanem mert korokon átívelő üzenetet rejtettek el bennük. Meglátni, felfedezni, kiolvasni és közkinccsé tenni a régen írt szövegből a máig ható gondolatot, nos ez olyan elhivatottság, amely minket fehérvári rendezőket szellemileg összefűz. Pedig más színpadi nyelven beszélünk; máshogy ábrázol Bagó és Hargitai vagy Horváth Csaba, de az attitűd, hogy korszerűnek lássuk és kortársként láttassuk a klasszikusokat, közös. Meyringgel fogalmazva: „Ahelyett, hogy régi szemmel nézzek az új dolgokra, inkább nézem új tekintettel a régieket.” Ez színházi ars poetikánk egyik jellemző vonása. Ez tükröződött az elmúlt években elkezdett és a következő években kiteljesedésre váró **Shakespeare ciklusra**.

A Lear, Hamlet és Velencei kalmár után, a Rómeó és Júlia, a Coriolanus és a Macbeth bemutatóit tervezzük. Rajtuk kívül van még néhány jeles darab, amelyek az **európai műveltség tartóoszlopai**. Köztük van a Faust, a Peer Gynt, és Az ember tragédiája. Ezeknek műveknek a bemutatását azért tartjuk fontosnak és időszerűnek, mert a humánus és az emberi méltóság mindenek felett álló ethosára tanítanak.

Műsor struktúráinkban érzékelhető változással szeretnénk fordulni a kortárs irodalom felé. A külföldi drámaírók markánsabb jelenléte mellett szorosabbra szeretnénk fűzni kapcsolatainkat **a mai magyar irodalom képviselőivel**.

Nemcsak műveik bemutatásával, hanem a **Katona József pályázat** lehetőségével élve új magyar drámák megírására adnánk megbízást. A Vörösmarty Színház jövőendő **repertoárját új magyar drámák ősbemutatói** fogják gazdagítani.

A megbízások konkrét irányát is kijelöljük: olyan darabok megírására adnánk elsősorban megbízást, amelyek nagy magyar **családtörténeteket** dolgoznak fel. Az emberek imádják a családtörténeteket. Történelmünk tele van fantasztikusabbnál fantasztikusabb valóságos élettörténetekkel. Az egyik ilyen lehet Ganz Ábrahám, akiről mindenki hallott, de szinte senki sem ismeri. Nem ismerjük a református kántortanító családból származó, majd Budán vasöntödét alapító fiút, aki 1848-ban „Ne bántsod a magyart!” feliratú ágyúcsöveket öntött, majd mozgalmas élete végén gazdagon és megbecsülten palotája ablakából soha ki nem derített ok miatt, a mélybe vetette magát.

Abból a tényből, hogy bérletvásárlóink több mint a fele gyermek, illetve fiatalok, egyenesen következik, hogy a műsorszerkezetben megkülönböztetett figyelmet szentelünk azoknak a daraboknak, amiket nekik szánunk.

Az elmúlt időszakban néhány kivételtől eltekintve (Rozsdalovag, Padlás, Momo, Boribon, Makrancos évszakok) jobbára vendégelőadásokkal elégítettük ki ezt az igényt. A jövőben ezen gyökeresen változtatni szeretnénk. Több ízben bebizonyosodott, hogy a társulat számos tagjában annyi kreatív energia feszül, ami bőven elegendő egy gyerekelőadás létrehozásához. Elég itt talán a Kricsár Kamill, Kerkay Rita által létrehozott „Hópehely hercegnő” című

mesejátékra utalni, amit a színészek maguk írtak, zenéjét szerezték, jelmezét készítették és aztán néhány hét alatt bemutatták a kicsik nagy örömeire. Ennek sikerén felbuzdulva a következő években több ehhez hasonló, **saját színészeink által létrehozott előadásokat** szánunk majd a gyerekközönségnek.

Műsorkínálatunkban megnöveljük a tájelőadásban kínált egyszerű kiállítású, néhány szereplős darabokat. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy a repertoárnak ebben a szegmensében sem hagyjuk eluralkodni a kommersz, limonádé műveket. Nem fogunk színházi bővítet szólni a vidéki közönségre. A szórakoztatás igényét nem hagyival akarjuk kielégíteni, ezért a vidám művek kínálatát összekapcsoljuk majd a magyar drámairodalom olyan népszerű műveivel, mint például a Tóték vagy a Macskajáték.

Legnagyobb változás a Pelikán műsor struktúrájában várható. A hely arculatváltásának egyenes következményeként itt kapnak majd helyet a fiataloknak szánt színházi beavató előadások, itt játsszuk majd azokat a darabokat amelyek témájuknál fogva érdeklik a gyerekeket, és végül ide szánjuk azokat a kísérletező szellemű innovatív előadásokat, amelyek meglepő formavilága talán elriasztja a felnőtt közönséget, a fiatalok újdonságra nyitott szellemében azonban reményeink szerint befogadásra talál.

A repertoár összeállításakor érvényesülő szempontok és újító törekvések azonban nem azt jelentik, hogy száműzzük a színházból a szórakoztató és a zenés darabokat. Kétségtelen, hogy a Vörösmarty Színház műsorpolitikájának centrumában az irodalmi érték áll, de egy pillanatig sem feledkezhetünk el arról, hogy ebben a színházban nem is olyan régen évtizedeken át a musical uralkodott és ez biztosította a sikert. Éppen ezért a musicalek és a szórakoztató művek nem elvétele és pusztán mutatóban lesznek jelen a következő évek során. Mivel ezek általában sikerdarabok, éveken keresztül játszani tudjuk őket. Utalok itt a Család ellen nincs orvosság példájára. Az elmúlt időszakban létrejött szórakoztató műveken (Balfácánt vacsorára, Anconai szerelmesek, Pletykák) vélhetőleg még sokáig fognak nevetni a nézők, ami annyit jelent, hogy egyre növekvő számuk és fajsúlyuk teremti majd meg a szórakoztatás és művelődés kényes egyensúlyát.

*

Összegezve kijelenthető, hogy a Vörösmarty Színház műsor struktúráját a műfaji sokszínűség, az irodalmi értékorientáltság és a nívós szórakoztatás egyensúlya jellemzi majd.

III. A jövő műsorstruktúrája

A korábban vázolt műsorpolitikai elveket tükröző táblázatba gyűjtöttük egybe a következő 5 évad virtuális tervét.

Talán mondanom sem kell, hogy ez pusztán tájékoztató jellegű, irányt és fajtásokat jelölő elképzelések gyűjteménye. Mégis hasznos iránymutató, mert világosan tükrözi műfaji sokszínűsége törekvő szándékainkat, valamint tartalmazza azokat a színdarabokat amelyeket az elkövetkezendő időben szeretnénk megvalósítani. Biztonsággal annyi állítható tehát, hogy a felsorolt darabok közül valószínűleg a legtöbb bemutatásra kerül, sorrendjük és évadonkénti eloszlásuk azonban nagyon sok, e pillanatban bizonytalan tényező miatt nem szavatolható.

2017/18-as évad

Nagyszínpad	Kozák András Stúdiósínpad	Pelikán Kamaraterem	Táj
Molnár-Dés-Geszti-Grecsó: A Pál utcai fiúk ifjúsági musical	Páskándi Géza: Vendégség	Frank Wedekind: A tavasz ébredése	Dunai Ferenc: A nadrág
Szabó Magda: Régimódi történet, Színmű	Tasnádi István: új darab, ősbemutató	Arany balladák	Örkény István: Macs kajáték
Tolsztoj-Presznyakov- testvérek: Feltámadás Dráma	Georg Büchner: Woyzeck	Carmina Burana	
Feydeau: A hülyéje			
Murakami Haruki: Kafka a tengerparton színpadi látomás			
Szirtes Edina – Háy János: Vidróczki Betyármusical			

2018/19-es évad

Nagyszínpad	Kozák András Stúdiósínpad	Pelikán Kamaraterem	Táj
Jókai Mór- Tolcsvay: A kőszívű ember fiai musical	Presznyakov- testvérek: Anyegin	Petőfi Sándor: A helység kalapácsa	Neil Simon-Marvin Hamlisch: Kapj el
Shakespeare: Rómeó és Júlia	Jon Fosse: Halál Thébában	Ottlik Géza: Iskola a határon	Örkény: Tóték
Ray Cooney: A miniszter félrelép			
Arthur Miller: Az ügynök halála			
Bartók Béla: Cantata Profana			
Dobozy Imre: A tizedes meg a többiek			

2019/20-as évad

Nagyszínpad	Kozák András Stúdiósínpad	Pelikán Kamaraterem	Táj
Ibsen: Peer Gynt	Alfred Döblin: Berlin Alexanderplatz	Ulrich Hub: Nyolckor a bárkán	Ray Cooney: Páratlan páros
Várkonyi Mátyás – Miklós Tibor: Sztárcsinálók musical	Füst Milán: Catullus	Todd Strasser: A hullám	A.R. Gurney: Love letters
Dürrenmatt: Az öreg hölgy látogatása			
Brandon Thomas-Aldobolyi Nagy György: Charlie nénje			
Molnár Ferenc: Az üvegcipő			
Eisemann Mihály-Szilágyi László: Én és a kisöcsém (zenés vígjáték)			

2020/21-es évad

Nagyszínpad	Kozák András Stúdiósínpad	Pelikán Kamaraterem	Táj
Ganz Ábrahám, ősbemutató	Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde	Szophoklész: Antigoné	Robert James Waller: A szív hídjai
Shakespeare: Macbeth	új magyar darab ősbemutató	Mikszáth: Légy jó mindhalálig	Szakonyi Károly: Adáshiba
Kellér Dezső-Horváth Jenő-Szenes Iván: A szabin nők elrablása	Tábori György: Mein Kampf		
Goethe: Vonzások és választások			
Csíksomlyói passió			
Somogyi Gyula-Eisemann Mihály-Zágon István: Fekete Péter (zenés vígjáték)			

2021/22-es évad

Nagyszínpad	Kozák András Stúdiósínpad	Pelikán Kamaraterem	Táj
Madách Imre: Az ember tragédiája	Elfriede Jelinek: Rohonc, avagy az öldöklő angyal	Mark Twain: Tom Sawyer kalandjai	Murray Schisgal: Szerelem, ó!
Hrabal: Sörgyári capriccio	M. A. Bulgakov: Puskin utolsó napjai	W. Golding: A legyek ura	Hemingway: Az öreg halász és a tenger
R. Rodgers _ H. Lindsay: A muzsika hangja (musical)			
Georg Büchner: Leonce és Léna			
Bergmann: Fanny és Alexander			
Békeffi István-Lajtai Lajos: A régi nyár (zenés játék)			

IV. A színház és a fiatalok

A Vörösmarty Színház a fenntartó Önkormányzat jóváhagyó támogatása mellett a Kaposvári Egyetemmel 2015-ben hosszú távú együttműködési megállapodást írt alá. Ennek értelmében az egyetem művészeti karának színész tanszakán Cserhalmi György osztályvezető és Szikora János osztályvezető helyettes tanárok irányításával 5 éves **színész osztály képzése** indult be. Az együttműködés lényege, hogy a diákok elméleti képzése Kaposváron, gyakorlati képzése pedig a Vörösmarty Színházban valósul meg 2-3 hetes periódusokban. A diákok gyakorlati oktatásában az osztályvezető tanárokon kívül részt vett még Bagó Bertalan, Hargitai Iván, művészi beszéd oktatóként Egyed Attila, mozgástanárként Blaskó Borbála, színésztörténeti előadóként pedig Hirtling István. Ez a színészképző modell nemcsak indulása pillanatában volt egyedülálló, hanem hamar példaértékűvé is vált; azóta már a kecskeméti színház is követte a fehérvári mintát.

A felsőoktatás jelenlétének a művészeti képzéssel való bővítése kiválóan illeszkedik Fehérvár kulturális fejlesztésének hosszú távú elképzelésébe. A 13 fős osztály jelenléte a színházban nemcsak a diákok szempontjából hasznos: egyre több színdarabban egyre jelentősebb feladatokat megoldva, lassan ismerős arcokká válnak a fehérvári nézők előtt, diplomájukat megszerezve pedig, új fiatal generációval bővül majd a fehérvári társulat. Nagy és ritka lehetőség, hogy az utódainkat mi nevelhetjük. Ezek a diákok egyre izgalmasabb feladatok megoldására lesznek képesek. Vizsgaelőadásait nem akarjuk a falak közé zárni: a Pelikán terem repertoárjának egyik elemeként ez a helyiség válik állandó bemutatóterükké, közönségük pedig a hozzájuk hasonló fiatal korosztály.

Az **Atlantisz program** az elmúlt 4 év tapasztalataiból merítkezve nemcsak folytatódik, de tovább bővül és fejlődik.

A Bojtárból királyfi és a Tündérhon vándorai több száz diákot megmozgató megmozdulása idén a Lúdas Matyival folytatódik a következő 5 évben pedig a Toldi, A Kanyóné, a Kis herceg, Gulliver utazásai és Az ember tragédiája kínálnak majd a diákok számára interaktív beavatást a színház világába.

Tovább folytatjuk a Magyar Munkaközösségek vezetőivel való konzultációt követően azokat a beavató foglalkozásokat amelyek a középiskolás tananyaghoz kapcsolódnak, vagy az érettségi témakörébe váganak.

Három darabból álló bérletcsomagot ajánlunk nekik, amelyekhez szervesen kapcsolódó drámatörténeti előadás és 45 perces interaktív foglalkozás is tartozik.

A program tovább bővül a **Szintér** elnevezésű színháztörténeti kalandozással, amely az elmúlt évezredek színházaiba, színházi formái közé vezeti játékosan a diákokat. Ez az interaktív foglalkozás tulajdonképpen egy **kor és színházi stílustörténet lenne**.

Most mutasd meg! címmel beavató színházi előadás keretében ismerkednének meg a diákok a színházi előadás anatómiájával. Egy órába sűrítve egy kiválasztott mű rövid jelenetén keresztül olvasópróbától a rendelkező rész- és összpróbán keresztül a bemutatóig jutnak el játékos formában a gyerekek.

Az Atlantisz Programba a jövőben a színészek és rendezők részvétele mellett **drámapedagógusok aktív részvételével** olyan **tantermi foglalkozásokat** is tervezünk, amelyek egy adott témakörben vizsgálják azokat a problémákat, amelyek a fiatalok életét közvetlenül érinti vagy befolyásolja. Pl. mit jelent az online létezés az Y generáció számára, szabadság, önrendelkezés, kiszolgáltatottság konfliktusai világjobbító szándék és a valóság viszonya, stb..

Művészeti Egyetemek Találkozója - MET

Székesfehérvár kiváló adottságokkal rendelkezik ahhoz, hogy nagyléptékű, sok száz fiatalot megszólító, a városlakókat és a turista érdeklődőket egyaránt vonzó eseményt rendezzen. Az elképzelés lényege, hogy 3 napos (lehetőleg hétvégére és POSZT-ot követő időszakra koncentráló) rendezvényre meghívjuk az 5 művészeti egyetem hallgatóit;

- a Képző és Iparművészeti egyetemisták rendezzenek kiállításokat,
- a Tánc- és Színházi Művészeti Egyetemről hozzák el a legjobb, legtehetségesebb vizsgaelőadásokat,
- a Zeneművészeti Egyetem tehetséges diákjai tartsanak koncerteket,
- a filmesek vetítsék le vizsgafilmjeiket.

Minden egyetem kapna a városban egy helyszínt, amit tetszőleges tartalommal tölthetne meg. (Kiváló centrumnak mutatkozik például a Pelikán terem, a Pelikán udvar és az azt övező passzázsok.) Az esemény házigazdája a Vörösmarty Színház lehetne. Egyben itt kerülhetne sor az eseményt megnyitó és lezáró gálaműsorra is, amelyet a legtehetségesebb résztvevők előadásaiból állítanánk össze és ingyen kínálnánk a város lakosainak. A színház kávézójában működhetne nonstop jelleggel a fesztivál klubja, ahol izgalmas beszélgetésre, anketokra és vetítésekre kerülhetne sor.

A MET nem pusztán arra szolgál, hogy a fiatal tehetségek megmutassák önmagukat, hanem találkozási esélyt teremt a jövő generációja és a jövő közönség között. Ennek a multikulturális érintkezési formának a megteremtésében és levezénylésében a Vörösmarty Színház művészei meghatározó szerepet vállalnak.

V. A színház és a zene

Rendezőként az opera műfaja iránt szenvedélyesen elkötelezett vagyok. Ezért is örültem igazgató választásomat követően annak, hogy olyan színházba kerülök ahol zenekar működik. Távlataiban felsejlett előttem az opera műfaj meghonosításának reménye. Ettől a reménytől hajtva jött létre mindjárt az első évadban egy különös vállalkozás: Rossini a Sevillai borbély c. kisoperájának bemutatása. Első nekifutásra hajmeresztő vállalkozásnak tűnt, operát bemutatni egy prózai színházban énekesek, kórus, háttér szakember gárda nélkül. Mégis belevágtunk. Az Alba Regia Zenekart Drahos Béla vezényelte, rendezőként sikerült Gulyás Dénest megnyerni, aki fiatal énekesek közül válogatta ki a két szereposztást: a város amatőr kórusaiból jött a kar, Horesnyi Balázs gyönyörű díszletet álmodott, - és sikerült. Zsúfolt házzal játszottuk – ötször. Aztán jött az egyeztetés gondja, meg még valami, a pénz. Hamar szembesültem a gazdasági realitással: egy opera előadás létrehozása három-négyszeresét teszi ki egy átlagos prózai műnek. Világossá vált tehát számomra, hogy a próza színház költségvetését nem kockáztathatom tovább és a darabot nem játszottuk többször. Nem tudom, mennyit ment volna, ha folytatjuk. Azt azonban tapasztaltam, hogy az a közönség, aki Fehérváron zenei bérletet vásárol és képes megtölteni a nagytermet egy-egy nivós koncert kedvéért, az hálás és lelkes nézője lehet az operának is.

Az Alba Regia Zenekar a színháztól immár függetlenül működik. Vezetőjével ifj. Major Istvánnal kezdetek óta keressük **a zene és a színház összekapcsolásában rejlő lehetőségeket**. Persze ez az a terület, ahol a kölcsönös szándék nem elég, a források felkutatása nélkül aligha lehet belőle több pusztá álmodozásnál. De nem adjuk fel! A következőkben felvázolok néhány olyan tervet amelynek megvalósítása mindkettőnk szívügye.

1. Bach: János passió

Húsvétkor valódi passiójáték keretében adnánk elő illetve szólaltatnánk meg valamelyik templomban énekesekkel, szereplőkkel, jelmezben

2. Erkel Ferenc: Szent István operabemutató

Operabemutató az új stadionban vagy a Koronázási Szertartásjáték színpadán

Ez a bemutató bár nem az első lenne, mégis ősbemutatónak számítana, mert a zeneszerző által írt eredeti változatot mutatnánk be, ellentétben a Margitszigeten néhány évvel ezelőtt színpadra került és erősen megcsonkított változattal.

3. Barokk Kamaraopera – a Barokk évhez kapcsolódóan

Ez egy megfelelően kiválasztott kisopera lenne amelynek kiállítását elbírja a színház

4. Kapcsolódás a Gördülő Opera Projektjéhez

Az Operaház és a Színház vezetése között folytatott tárgyalások eredményeként az alábbi konkrét elképzelés körvonalazódott:

Két év múlva bemutathatjuk Brecht-Kurt Weill: Mahagóny című operáját Szikora János rendezésében, az Operaház énekeseinek részvételével, az Operaház karmesterének Kesselyák Gergelynek vezényletével és az Alba Regia Szimfonikus Zenekar közreműködésével.

Ezt a produkciót a színház bérletben is népszerűsíteni és ezt követően vonatra szállva körbeutazhatná az ország gördülő operákat befogadó színházait.

5. Puccini: Bohémélet

Régi álmom, hogy megrendezzem ezt az operát a lehető legegyszerűbb színpadi körülmények között, rekonstruálva egy hétköznapi operapróba körülményeit és szituációját. Az előadás egy próbateremben játszódna, zongorakísérettel, csupán szólisták kellene hozzá.

6. A XX. és a XXI. század megjelenítése a színházban. Horváth Csaba Bartók adaptációja a mozgásszínház elemeivel életre keltett Cantata Profana jó irányt mutatna Bartók egyéb művei, és a kortárs fiatal zeneszerzők színpadi kapcsolatában.

VI. A Koronázás perspektívája

2017-ben 5. alkalommal kerül megrendezésre Székesfehérvár legmélyebb és legautentikusabb történelmi hagyományára épülő Koronázási Szertartásjáték. Az Árpád-ház Programhoz kapcsolódóan 2022-ig szeretnénk folytatni és az Aranybulla centenáriumával betetőzni ezt a nagy ívű rendezvénysorozatot.

A 2022-ig megkoronázandó magyar királyok sorrendje a következő

2017.- III. Béla

2018. - IV. Béla

2019. - V. István

2020. - Kun László

2021. - III. András

2022. - II. András

A program kiterjesztésének perspektíváját az a szándék motiválja, hogy a Székesfehérváron található **Nemzeti Emlékhelyet** minden évben egy alkalommal élő, látványos, katartikus élményt nyújtó **kegyhelyé** kell tenni.

Fontos feladatnak tekintjük, hogy a Koronázás, mint történelmi aktus, épüljön be a Nemzeti Tantervbe, Székesfehérvár mint koronázó város kerüljön az iskolai kirándulások célkeresztjébe, nyáron pedig jöjjenek létre a középiskolásokat megszólító **történelmi táborok**, amelynek tematikája minden évben az aktuálisan megkoronázandó király története köré épül.

A történelmi táborok megszervezésében partnerként tekintünk a **Szent István Múzeumra**. A Múzeum adhatja részben a helyszínét ezeknek a táboroknak, részben pedig az előadógárda megszervezésében is segítséget nyújthat.

Ugyancsak a Múzeumot, továbbá a Levéltárat tekintjük lehetséges partnernek az aktuálisan koronázandó királyhoz kapcsolódó **tudományos konferenciák** megrendezésében.

Feladatnak tekintjük, hogy a Szertartásjáték látványvilágát évről-évre megújítsuk és fejlesszük. Ennek a fejlesztésnek az a célja, hogy minden évben egyre markánsabban jelenjenek meg olyan vizuális elemek, amelyek a nézőkben hitelt érdemlően ébresztik fel a hajdani Nagyboldogasszony Bazilika épületét. Ezt a bazilika rekonstruált szerkezeti elemeinek megjelenítésével, illetve a fénytechnika egyre tudatosabb és egyre nagyobb léptékű használatával szeretnénk elérni.

A Koronázási Szertartásjáték kezdettől fogva arra épült, hogy bevonja a város öntevékeny művészeti, kreatív erőit az előadásba. Ennek köszönhető hogy ma, a színpadra lépők 80-85%-a valamilyen fehérvári öntevékeny művészeti csoport tagja. További lépéseket szeretnénk tenni a Szertartásjáték és a **Koronázási Ünnepi Játékok társadalmasítása** felé. A társadalmasítás eszköze a produkciókban való aktív részvétel.

A Koronázási Ünnepi Játékoknak vonzó **országos turisztikai célponttá** kell válniuk. Ezt a célt elsősorban arra alapozzuk, hogy ilyen jellegű megmozdulás Magyarországon nincs, művészi színvonala pedig messze meghaladja a hasonló céllal immáron több mint 10 éve hatalmas népszerűséggel megrendezett Pozsonyi Koronázási Játékokat. Itt elsősorban a **tudatos marketing és image-teremtő munka**_fontosságára szeretném felhívni a figyelmet.

A Koronázási Ünnepi Játékok szülöttei a **királyok óriásbábui**. Ezek a bábuk az elmúlt években példátlan népszerűségnek örvendtek, és számuk pedig egyre gyarapszik. Részben a Koronázás, részben pedig Székesfehérvár kulturális vonzerejét segítené, ha a bábuknak találnánk egy olyan méltó helyet, **ahol egész évben megtekinthetők**, a látogatók fotózkodhatnak velük és mellesleg a régebbi Koronázási Szertartásjátékok videóit is megtekinthetik. Egy ilyen helyszín létrehozásával elérhető volna hogy a Koronázás ne csak 3 napon keresztül legyen elérhető a turisták számára, hanem az év minden napján.

GAZDASÁGI STRATÉGIA

A Vörösmarty Színház, mint költségvetési intézmény működésének három forrása van:

- központi (állami támogatás)
- fenntartói (önkormányzati)
- saját bevétel (ÁFA, TAO, jegy- és bérletbevétel, saját előadás értékesítése)

Gazdálkodásának kereteit és mozgásterét az Államháztartásról szóló 2011. évi törvény, az Államháztartás végrehajtásáról szóló 368/211 számú Kormányrendelet és annak módosításai, valamint az Előadó-művészeti Törvény rendelkezései jelölik ki.

Magyarországon ez az általánosan elterjedt színház működtetési modell, bár az utóbbi időben számos budapesti színház példáján felbuzdulva néhány vidéki intézmény is szakított ezzel a formával, és 100 %-os önkormányzati tulajdonban lévő nonprofit kft-vé alakultak át. Köztük vannak olyan nagy, több tagozatos, több száz főt foglalkoztató intézmények is, mint például a Pécsi Nemzeti Színház. Ennek a pályázatnak nem tárgya, hogy a költségvetési intézmény kontra kft működési formák pozitív és negatív tapasztalatai között összehasonlító elemzést végezzen. E tárgyban azt hiszem nálam sokkal avatottabb gazdasági szakemberek tollából várható majd összefoglaló útmutatás, amely a jövő színház finanszírozásának országos horderejű kérdésében egyértelmű tanácsot ad.

A Vörösmarty Színházban ez a téma az elmúlt időszakban nem volt napirenden, de felvethető az a gondolat, hogy a közeljövőben a Fenntartóval közösen vizsgáljuk meg a kérdés minden helyi aspektusát és lehetséges következményeit.

Addig azonban be kell érünk néhány tendencia megállapításával és a belőlük levonható következtetésekkel.

A Vörösmarty Színház költségvetési támogatásának összehasonlítása

2012-ben

állami	335,7 millió forint
<u>önkormányzat</u>	<u>336,7 millió forint</u>
összesen:	672,4 millió forint

ezzel szemben 2016-ban

állami	304,3 millió forint
<u>önkormányzati</u>	<u>320,3 millió forint</u>
összesen	624,6 millió forint

E számokból egyértelműen látszik mindkét támogatási fajta lassú, tendenciózus apadása.

Vessük most össze ezeket a számokat a színház bevételeinek alakulásával.

2012-ben

saját bevétel	125,5 millió
<u>TAO</u>	<u>80 millió</u>
összesen	205,5 millió

2016-ban

saját bevétel	212,3 millió
<u>TAO</u>	<u>185,1 millió</u>
összesen	397,4 millió

Mindebből nemcsak a saját bevétel jelentős emelkedése állapítható meg, hanem az is, hogy az emelkedés mértéke képes volt kiegyenlíteni a támogatás csökkenését. Ettől függetlenül úgy érzékelem, hogy hosszú távon e két, egymással párhuzamosan lejátszódó és egymással ellentétes irányú folyamattal kell számolnunk. A támogatások apadását nem tudjuk befolyásolni, azonban a bevétel növekedést igen. Ezt azonban csak akkor tudjuk megtenni, ha a támogatás csökkenése lassul, és kb. 10 % alatt marad. Gondoljunk bele, a finanszírozási arányok következtében minden százalékos csökkenést 2 % bevétel növeléssel lehet csak szinten tartani!

Ebben az esetben a saját bevételt növelő stratégiánk képes lesz a negatív folyamat ellensúlyozására, ami a gyakorlatban annyit tesz, hogy sem a műsorkínálatban, sem a produkcióban, sem a Társulat minőségében nem történik a néző számára érzékelhető változás. Azonban ha a támogatás valamilyen okból drasztikusan csökkenni fog, akkor ezt a színház a saját bevételt generáló eszközeivel már nem lesz képes ellensúlyozni és mind a színház műsorának összetételében, mind pedig minőségében a közönség számára is nyilvánvalóvá válnak a negatív következmények.

Hogy ez ne következhesen be, előre ki kell alakítani és tudatosan alkalmazni a **bevételt növelő stratégiánkat**.

E stratégiai elemei a következők:

1. Játsszóhelyek számának növelése

- a. **Táj előadások** számának növelése, akkor, ha pozitívan hat bevételekre ha nyereséges, viszont jelentősen csak akkor tudjuk emelni ezzel az előadás számot, ha a vidék számára még megfizethető áron tudjuk ajánlani a produkcióinkat. Hogy a „még megfizethetőből” hogyan lesz „nyereséges”, ennek technikájának a kidolgozása a jövő nagy feladatainak egyike.
- b. **Kávézó** említésénél fontos észben tartani, hogy ez a helyiség annyi nézőt képes befogadni, mint a Stúdió. Tehát lényegében megkészszerezzük az erre számított nézőszámot. Ebben az esetben is azonban a nyereségre való törekvésnek kell érvényesülni.
- c. **Pelikán**. A Pelikán az a hely ahol jelentős nézőtér bővítésben lehet gondolkodni. Kétségtelenül befektetést igénylő megoldás, azonban nem akkora volumenű, hogy költségvetésünkben ne találhatnánk forrást rá. Olyan 30-50 fős bővítésben gondolkodunk, aminek kivitelezését saját erőből megoldva, csak anyagköltséggel számolva képzeljük el. (Egy érdekes példa: 2012-ben a nagyszínház emeletén 4 méterrel hátrébb vittük a világítási pultot, az így felszabadult helyre beraktunk két sor széket. A két szélső páholyból kipakoltuk a reflektorokat és helyükre székeket tettünk. Így a nézőtéri kapacitásunkat esténként 19 fővel növeltük. Az átlaghelyár és az előadás szám szorzatából kiderül, hogy ezzel az egyszerű megoldással évi kb. 3.000.000,- Ft többletbevételhez jutottunk!)

2. Produkciós kiadások csökkentése

Költségvetési tételeink évekre visszamenő elemzése világosan megmutatja, hogy milyen tételekből áll össze egy produkció kiadása. Ezek közül legtöbbet a díszletek viszik el. Mivel nincs saját gyártó kapacitásunk ki vagyunk téve a piac farkastörvényének. Ennek ellensúlyozására született meg a közös gondolat: régiós összefogásból hozzunk létre központi díszletgyártó üzemet Veszprémben! Az ötlet apropóját az adta, hogy Oberfrank Pál a Veszprémi Petőfi Színház igazgatója és egyben a Vidéki Színházigazgatók Egyesületének vezetője felismerte, hogy mivel színháza épp felújítás előtt áll és ráadásul általa ki nem használható gyártóműhellyel és kapacitással rendelkezik, itt az esély, hogyha a régióban most összefogunk, akkor megvan a realitása, hogy a közös gyártó üzem létrehozása bekerül a színház felújítási tervébe. Tatabánya, Kaposvár, Zalaegerszeg máris jelezték részvételi szándékukat, az ötletnek én magam is lelkes támogatója vagyok, mert azt látom benne, hogy ezzel a megoldással évente több tízmillió forintot spórolhatnánk meg. Elképzelésünk az, hogy az érintett színházak vezetői kidolgoznak egy működtetési koncepciót, amit mindenki eljuttat a saját Fenntartójához. Egyetértésük esetén az Önkormányzatok vezetőinek regionális együttműködése keretében lehetne hozzálátni a megvalósításhoz.

3. Szponzorok szerepe

Székesfehérvár gazdasági-és vásárlóerejét tekintve a vidéki városok legszűkebb elitjébe tartozik. Folyamatos fejlődését multinacionális és hazai vállalatok letelepedése jelzi és biztosítja. A következő igazgatási ciklus egyik fontos feladata lehet a város mértékadó gazdasági szereplői felé történő nyitás. A művészet és a gazdasági élet vezető szereplőinek együttműködésében Székesfehérvár Megyei Jogú Város közép-és hosszú távú városstratégiai elképzelései számára is komoly lehetőségek rejlenek. Ezzel a színház számára is megnyílhatnak olyan stratégiai partnerségi utak, amelyek a teátrum szponzori bevételeinek növekedéséhez vezetnek.

A bevételt növelő stratégia mellett költségvetési egyensúlyunk fontos eleme a **kiadások kontroll technikája**.

A Vörösmarty Színház durván egymilliárd forintos költségvetéséből 478 millió forint bér és járulék, 254 millió forint az épület működtetése és fenntartása. Ami marad, vagyis az összköltség kb. 30 %-a, az megy a művészetre. Nézzük meg ezeket a számokat és arányokat közelebbről.

Első pillantásra mellbevágó, hogy a költségvetésnek majdnem a fele bérré és járulékra megy el. Hogy is van ez? Az nyilvánvaló, hogy országos összehasonlításban ez egy jól fizető színház. De az is nyilvánvaló, hogy ezt a bevételt és ezeket az eredményeket csak nagyon kevés pihenéssel és sok túlórával, elvett szabadnapokkal és sok éjszakázással, összességében kíméletlenül kemény munkával lehetett elérni. A dolgok összefüggnek: az ország egyik legjobb társulata, az egyik legdrágább társulat. Első osztályú minőség, aminek ára van. Ugye

nem ismeretlen ez az összefüggés? Nézzünk csak szét a sport világában! Meggyőződésem, hogy ezeket az eredményeket nem tudtam volna elérni, ha a másik oldalon nem kompenzálom anyagilag a kíméletlen akaratomat.

A Vörösmarty az ország egyik legszebb színháza. Kívül, belül az. Felújítása óta azonban eltelt 10 év, és mi, akik itt élünk és dolgozunk, napi szinten találkozunk a műszaki avulás jeleivel. Műemlék jellegéből fakadóan és gazdagon felszerelt technikája miatt az épület üzemeltetése egyre többbe kerül. Ezért meg kell állapítanunk, hogy a fenntartására biztosított költségvetési összeg teljesen reális.

A bérek és az épület fenntartás tételeiben kétségtelenül érvényesül egyfajta automatizmus. Bért kell fizetni, fűteni muszáj, világítani is kell. Ezek az összegek pontos tapasztalati tényezők által kerültek betervezésre a költségvetésünkben. A művészeti kiadások az egyetlen olyan tétel ahol a kontroll technikáját érvényesítjük, mert ezeket a kiadásokat a művészi ambíciók mozgatják és bizony egy művész fantáziája gyorsabban pörög mint a villanyóra.

A **kontroll technika lényege**, hogy a művészi kiadásokat 3 csoportra osztjuk:
Létrehozás, forgalmazás, és vásárolt előadások.

2017-ben

a létrehozás nettó összege	183,9 millió forint,
a forgalmazásé	76,3 millió forint
a vásárolt előadásoké	23,5 millió forint

A létrehozási összeget minden költségvetési év elején a művészeti vezetés elosztja a műsorszabványban szereplő produkciók között és ezzel, a gazdasági igazgató ellenjegyzése mellett létrehozza az úgynevezett produkciós költségkeretet. A produkciós költségkereten belül az egyes összegek gazdái a rendezők, akik ezen kereten belül szabadon gazdálkodhatnak, de a keretet nem léphetik túl. Ezzel biztosítható, hogy ne boruljon fel a költségvetési egyensúly, ne következessen be kontrolálhatatlan túlköltekezés.

Az egyes produkciók költségvetésének összeállításakor számítás készül azokról az összegekről is, amelyekbe az előadás forgalmazása kerülni fog. Ez lesz a produkció létrehozási költsége, amelyet a havi műsorszabvány összeállításakor a művészeti titkárságnak figyelemmel kell kísérnie, és többszörös gazdasági kontroll mellett ügyelnie kell arra, hogy az egész évre szánt forgalmazási költség keretein belül maradjon.

A vásárolt előadásokra fenntartott összeg bizonyos értelemben pufferként működik. Elsősorban gyerekelőadásokat vásárolunk belőle, azonban megtakarítás esetén ezek az összegek a létrehozás vagy forgalmazás rovataiba csoportosíthatók.

Ez a rendszer megbízható módon tartja kordában a művészeti célra szánt kiadásokat.

Utószó

Az igazgatói munkában az a legnehezebb, hogy miközben az ember napi szinten őrlődik a Fenntartó és a Társulat gyakran egymásnak feszülő érdekei között, képes legyen megőrizni magában az álmodás képességét.

Ennek elvesztése egy művészember számára túl nagy ár, azért, amit érte, cserébe nyerhet. Ezért mielőtt e pályázat megírása vagyis a munka folytatása mellett döntöttem, belső számvetést kellett végeznem önmagam számára és felelni a legkényesebb kérdésre: miközben különböző jog-, és játékszabályoknak, elvárásoknak és igényeknek igyekeztem megfelelni, maradtak-e még álmaim?

Amikor 5 évvel ezelőtt nyertesévé váltam az igazgatói pályázatnak, boldog voltam. Hálát éreztem a bizalomért amit kaptam és megbízatásom lejártával úgy érzem, talán nem voltam rá érdemtelen.

Amennyire nagy idő 5 év egy ember életében, annyira röpké egy színház számára. Ezt érzem most is, amikor 5 év alapjaira képzeletemben egy új színház eszményét építem. Mire lesz elég ez az 5 év? Mi válhat valóra és mi marad csak remény? Ha újra bizalmat kapok, azon fogok dolgozni, hogy minden álom váljon valóra. Ha nem is általam, akkor mások által. Ha újra nyertesévé válok a bizalomnak, maradék időmet annak szentelem, hogy megkeressem azokat, akik hozzám hasonló módon nem rombolni, hanem építeni akarnak. És akkor már csak annyi feladatom marad, hogy a kulcsot az Ő méltó kezükbe adjam át.

Mellékletek